

Illuster : periodiek voor de alumni van de Universiteit Utrecht

<https://hdl.handle.net/1874/404231>

illustrer 2

Groot, klassiek

Renaissance van de universiteit volgens voorzitter Jan Veldhuis.

Utrechtsch Studenten Corps

is zo oud als de universiteit. Drie rectores kijken terug.

Alumni in de stad

Praktijkles aan de Koningslaan. En andere verhalen over de relatie tussen Utrecht en de universiteit.

Universiteitsdag

30 maart

Algemene en facultaire programma's, speciaal voor afgestudeerden.

Met lezingen, excursies en een publiek debat.

Programma op pagina 14.

Vakgenoten

in het economisch recht. Hoogleraar en afgestudeerde over elkaar, de opleiding en de arbeidsmarkt.

Utrechtse student tevreden over huisvesting

Lustrum-onderzoek naar relatie stad en universiteit

De Utrechtse student is door de bank genomen tevreden over zijn of haar huisvesting. Ook eerstejaars studenten met een onooglijk kamertje in wijken als Zuilen en Overvecht vinden die slechte woonruimte geen enkel probleem. Ze verwachten snel te kunnen verhuizen naar een betere kamer.

Dit is een van de meer opmerkelijke uitkomsten uit het groot-scheepse onderzoek dat in het kader van het universitaire lustrum (360 Jaar Studentenstad) wordt uitgevoerd naar de relatie tussen de universiteit en Utrecht. Wat draagt de universiteit in materiële zin bij aan de welvaart van stad en ommeland, was de vraag van de commissie die de viering van het 360-jarig bestaan van de universiteit voorbereidt. En hoe groot is de verwevenheid in cultureel en maatschappelijk opzicht? In de zomer van 1995 zijn de Utrechtse geographen prof. dr. E. Wever en prof. dr. J. van Weesep gestart met een uitgebreid onderzoek dat dit voorjaar moet uitmonden in een gedetailleerd overzicht van de talloze banden die universiteit en regio met elkaar onderhouden.

Wever neemt het kwantitatieve deel van het onderzoek voor zijn rekening. Door middel van een gedetailleerde analyse van de universitaire boekhouding en met gebruikmaking van landelijke gegevensbestanden over het bestedingspatroon van academici en studenten, hoopt hij een overzicht te kunnen geven van de financiële bijdrage van de universiteit en de universitaire bevolking aan de economie van de stad en omgeving.

Van Weesep heeft zich vooral gericht op de kwalitatieve aspecten van de relatie. In samenwerking met het onderzoeksbureau STOGO verschijnt een aantal deelrapporten die uit de doeken zullen doen op welke manier de universitaire bevolking zo al deelneemt aan het stedelijk maatschappelijk leven.

Zo blijkt uit de inmiddels gehouden enquêtes dat ongeveer drie procent van de Utrechtse studenten die aan sport doen paard rijdt. Maar in de faculteiten Geneeskunde en Diergeneeskunde ligt het percentage ruiters onder de sportbeoefenaren rond tien procent. Van de 'sportieve' alfastudenten doet meer dan een kwart aan aerobics. De volgende Illuster zal uitgebreid op het onderzoek van Wever en Van Weesep ingaan.

Illuster 2

Het nummer van Illuster dat voor u ligt besteedt ruim aandacht aan de talloze andere lustrumactiviteiten in de loop van dit jaar. De Universiteitsdag voor afgestudeerden op 30 maart staat centraal op pagina 14, er is een kalender met de belangrijkste evenementen in de maanden maart, april en juni op pagina 15. Verder een interview met het bestuur van de Vereniging Utrechts Universiteitsfonds, die dit jaar 110 jaar bestaat en een terugblik op de recente geschiedenis van het Utrechtsch Studenten Corps dat officieel werd opgericht in 1816.

De redactie

Verder in dit nummer

Het Universiteitsfonds	2
Nieuws	3
Essay Onderwijskwaliteit	4
Diergeneeskunde	6
Sociale Wetenschappen	9
Kwartaal	19

In hoeverre dragen studenten bij aan de welvaart van stad en ommeland?

360
JAAR
STUDENTENSTAD

Gerijpte alumnus

Zou iemand zich ooit alumnus noemen? Jarenlang was ik alumnus zonder het te weten. Er viel best mee te leven. Maar de Nederlandse universiteiten hebben de alumnus ontdekt. Niet zonder reden. Toen ik vorig jaar op Harvard rondliep werd er alleen al in één week zo'n honderd miljoen dollar geschonken door dankbare alumni. Een van de grondleggers van MTV gaf dertig miljoen dollar aan de Harvard Law School, waar hij zijn vrouw had ontmoet. In een vlaag van opperste romantiek besloot hij dat hun beider namen moesten prijken op het gebouw dat de Law School met zijn geld zou neerzetten.

Maar zijn de Nederlandse universiteiten wel zo gastvrij voor hun alumni? Vorig jaar wendde ik mij, inmiddels redacteur van de Volkskrant, tot de universiteit waar ik geschiedenis studeerde. Als boekhouder van de tijdgeest leek het me wel iets om sociale en politieke filosofie te studeren. De eeuwige inzichten van Hobbes, Marx en Rousseau als tegengif voor alle trendy ideetjes die dagelijks op een journalist afkomen. Het kostte enige moeite de studie-adviseur te pakken te krijgen. Dat gaf wel een vertrouwd gevoel. Zoals een docent ooit tegen ons zei: 'Een falende organisatie is een teken van menselijkheid.'

Vervolgens deed de filosofische faculteit mij een verbluffend simpel aanbod. Ik mocht een avondstudie gaan volgen, die mij naar schatting negen jaar aan de boeken zou kluiseren. Het was onmogelijk om een paar voor mijn beroep relevante vakken te volgen. Tot op de bodem leeg moest de beker, met logica, wetenschapsleer, middeleeuwse filosofie en al.

Ondanks al het gepraat over permanente educatie zijn de Nederlandse universiteiten vooralsnog een voortzetting van de middelbare school met andere middelen. Als achttienjarige was ik meer dan welkom, hoewel ik mijn studie moest inpassen in een zwaar schema van disco-avonden, voetbalwedstrijden en bierestafettes. Voor de -laten we zeggen- gerijpte alumnus zijn de mogelijkheden daarentegen uiterst beperkt.

Peter Giesen
redacteur
de Volkskrant

Lustrumartikelen

In het kader van het lustrum van de Universiteit Utrecht wordt de lustrumpublicatie '360 jaar wetenschap aan de Universiteit Utrecht' uitgebracht (f 5,-). Ook wordt de officiële lustrumstropdas te koop aangeboden (f 27,50). De artikelen zijn telefonisch en schriftelijk te bestellen bij: Vereniging Utrechts Universiteitsfonds, Achter de Dom 20, 3512 JP Utrecht, (030) 2538025, fax (030) 2538026, postbanknr. 14475. Bij bestellingen die per PTT worden verstuurd worden verzendkosten in rekening gebracht.

U kunt het Universiteitsfonds steunen door lid te worden. De contributie bedraagt minimaal f 25,- per jaar. Voor informatie kunt u zich wenden tot bovenstaand adres.

Universiteitsfonds viert 110-jarig bestaan "Gefeliciteerd! En u wordt zeker lid?"

Een Universiteitsdag met zoveel bezoekers dat de hele stad weet dat de universiteit haar oud-studenten weer over de vloer heeft. Dat is het ideaal van het Universiteitsfonds. Door de uitgebreide samenwerking met de faculteiten komt dit ideaal dichterbij, hopen voorzitter Stael en secretaris Van Middelkoop.

ALETTE VAN DOGGENAAR

Mw. B. van Middelkoop-Berkhoff, al twintig jaar met hart en ziel secretaris van de Vereniging Utrechts Universiteitsfonds, kan het niet vaak genoeg zeggen. "Studenten kennen ons fonds meestal van de subsidies die wij verstrekken. Maar het U-fonds ontplooit heel veel verschillende activiteiten. Onze belangrijkste doelstelling is bijdragen aan de groei en bloei van de Universiteit Utrecht. En dat is heel breed."

Het U-fonds is het oudste universiteitsfonds van Nederland. Het werd in 1886 opgericht door afgestudeerden als cadeau aan de universiteit, die toen haar 250-jarig bestaan vierde. Nu, 110 jaar later, telt de vereniging zo'n vijfduizend contributiebetalende leden. "Eén van onze grote activiteiten is de organisatie van de Universiteitsdag voor oud-studenten", vertelt Van Middelkoop. "Dat gebeurde voor het eerst in 1951. Die dag werd zo'n succes dat hij is uitgegroeid tot een jaarlijks terugkerend evenement waar toch enige honderden mensen naartoe komen." Nu de Universiteit Utrecht het alumnibeleid actief ter hand heeft genomen is de Universiteitsdag dit lustrumjaar een gezamenlijke onderneming met de faculteiten. "Dat is extra leuk voor de alumni, omdat ze dan ook echt bij hun eigen faculteit terecht kunnen." Het heeft in ieder geval geleid tot een breed en gevarieerd programma-aanbod op 30 maart.

Bijzondere leerstoelen

Minder zichtbaar voor de buitenwacht, maar des te bekender binnen de universiteit is het U-fonds vanwege de bijzondere leerstoelen die het instelt: zo'n veertig van de in totaal honderd bijzondere leerstoelen aan de universiteit. "Daar zijn echt unieke bij. De bijzondere leerstoel Milieukunde is er zo een, de enige in Europa. Net als de leerstoel 'Culturele antropologie en etnohistorie van de Indiaanse volken van Latijns-Amerika'" vertelt van Middelkoop. "Deze leerstoelen zijn een buitenkans voor de faculteiten om in onderwijs en onderzoek iets te doen op een bepaald specialistisch gebied, of op een gebied dat maatschappelijk in de belangstelling staat." Zeker in schaarse tijden biedt een bijzondere leerstoel de mogelijkheid expertise binnen te halen of kennis vast te houden die anders makkelijk zou verdwijnen.

Traditie

Maar het fonds doet meer. Op bescheiden schaal subsidieert het initiatieven "dóór studenten, vóór studenten". Dat zijn activiteiten op allerlei gebieden: studiereizen, symposia, congressen, culturele initiatieven, sport. Alias, de studievereniging van algemene letteren, organiseert bijvoorbeeld jaarlijks een proza- en poëziewedstrijd. De beide eerste prijzen zijn van het U-fonds. "Niet dat je zegt, het is de Ako-prijs", zegt Stael relativerend, "maar voor die vereniging is het leuk want ze heeft zelf weinig geld." Van Middelkoop vindt de Japan-reis van de studievereniging A-Eskwadraat nog steeds een mooi voorbeeld. "Dat was een studiereis van twee weken, in 1993. Echt een knaller." Maar ook de Batavierenrace en het Pan-festival, een cultureel studentenfestival dat jaarlijks plaatsvindt, kunnen op steun van het U-fonds rekenen. Verder worden diverse beurzen verstrekt aan buitenlandse studenten voor het volgen van een cursus Nederlands aan het James Boswell Instituut. En in bepaal-

de gevallen verstrekt het U-fonds leningen aan studenten die door sociale of medische omstandigheden in financiële nood zijn geraakt. Van Middelkoop doet er intussen alles aan om de bekendheid van het fonds bij de huidige studenten te vergroten. Elk jaar ontvangt ze de besturen van studentengezelligheidsverenigingen en facultaire studieverenigingen. "Dat is tegelijkertijd voor mijzelf een gelegenheid om voeling te houden met de studenten van nu", zegt ze. "Ik trek er altijd ruim tijd voor uit". In de loop van het gesprek komt de port op tafel. "Dat is traditie".

Prachtige jaren

Rijk is het U-fonds niet. Twee miljoen is een schijntje vergeleken bij de bedragen waar sommige andere fondsen over kunnen beschikken. Ledenwerving blijft dan ook een punt van aandacht. Hoe meer leden, hoe meer er mogelijk is. "Vroeger", herinnert Stael zich, "stond er bij het laatste mondeling iemand van het U-fonds buiten op je te wachten. Die zei dan: 'Gefeliciteerd, en u wordt zeker lid'." Nu, met vijfentwintigduizend studenten is dat uitgesloten. Verse doctorandussen ontvangen wel een felicitatiebrief en een acceptgiro, maar lid worden van het fonds is allang niet meer de gewoonste zaak van de wereld. "Mensen die het gerooid hebben, afstuderen en een baan vinden, zouden eigenlijk uit een zekere dankbaarheid lid moeten worden", vindt Stael. "Je hebt toch vaak prachtige jaren gehad in Utrecht. Dan kun je iets doen voor de huidige generatie."

Voorzitter Stael (l) en secretaris van Middelkoop

Onderwijsprijs voor Orlanda Lie

De Docentenprijs van de Universiteit Utrecht is dit collegejaar toegekend aan dr. Orlanda S.H. Lie Fung-Kon-Jin. Op 4 januari, tijdens de vierde editie van de jaarlijkse 'Onderwijs Meester'-conferentie, ontving zij de bijbehorende trofee -een bronzen ganzenveer- uit handen van rector-magnificus prof. dr. J.A. van Ginkel.

De in Suriname uit Chinese ouders geboren Lie doceert Middelnederlandse Letterkunde, en heeft daarmee zoveel lof geogst bij haar studenten dat zij haar hebben voorgedragen voor de hoogste onderscheiding van de universiteit.

Lie coördineerde de afgelopen jaren het vak Inleiding Middelnederlandse Letterkunde. Omdat het vak vorig jaar aan de beurt was tijdens de jaarlijkse onderwijsevaluatie kreeg de stichting Onderwijs Evaluatie Rapport haar in het vizier. De studenten waren zo enthousiast over Lie's colleges dat de stichting haar voordroeg als kandidaat voor de Docentenprijs. De jury onder leiding van mevrouw mr. C.T.M. Kuipers-Groensmit, voorzitter van de Universiteitsraad, selecteerde Lie uit vijftien kandidaten als winnaar.

De wisseltrofee staat inmiddels in haar werk-kamer op de zolder van het Letterengebouw aan de Trans. Trots laat ze hem zien.

Onmiddellijk relativeert ze: "Ik had natuurlijk het voordeel dat binnen mijn vakgroep de

Orlanda Lie met bronzen ganzenveer, de Docentenprijs '95-'96

kwaliteit van het onderwijs erg in de belangstelling staat. Ik heb altijd hele goede docenten om me heen gehad als voorbeeld. En onze vakgroep heeft een ontzettend actieve studievereniging. De studenten hebben veel moeite gedaan om mij die prijs te bezorgen." Lie had nauwelijks ondervindingservaring toen ze negentien jaar geleden bij de Universiteit Utrecht begon. "Ik leerde met vallen en opstaan", zegt ze nu. Volgens haar is er ook geen vast recept om studenten bij de

les te houden. "Studentengedrag is zo onvoorspelbaar. Ik heb geleerd dat je moet vertrouwen op je intuïtie. Het is ook een uitdaging; elk college moet je weer improviseren om een boeiend verhaal te vertellen. Daarom wordt het nooit afgezaagd ieder jaar dezelfde stof te behandelen." Hoorcolleges vindt Lie het spannendst: "Daarvoor ben ik nog steeds net zo zenuwachtig als in het begin; je hart klopt altijd sneller als je een zaal met tweehonderd studenten voor je hebt." (FvM)

Seinen promotor van het jaar

De laatste paar jaar eindigde hij onveranderlijk hoog in het promotie-klassement. Maar pas in 1995 slaagde Willem Seinen er voor de eerste keer in om zijn Utrechtse collega's voor te blijven.

Liefst elf keer sprak de hoogleraar biologische toxicologie vorig jaar een van zijn studenten toe na het behalen van de doctorstitel.

Aan waardering voor al zijn inspanningen van de kant van de universiteit ontbreekt het overigens nogal, vindt de oud-directeur van het Research Instituut Toxicologie, het

Ritox. Het Ritox is een samenwerkingsverband van de faculteiten Biologie, Diergeneeskunde en Geneeskunde. "Wij proberen hier nu al meer dan vijf jaar vorm te geven aan een hoogwaardig interfacultair onderzoeksinstituut. En als we de beoordelingen mogen geloven, met succes. Maar desondanks komt ons werk de laatste jaren financieel steeds meer onder druk te staan." Ondanks de financiële problemen is de opleiding van aio's aan het Ritox de laatste jaren succesvoller dan ooit. Dertig promovendi

leverde het instituut de afgelopen vijf jaar af. Dankzij intensieve begeleiding waren zij vrijwel allemaal in vier jaar klaar en ze vonden bijna zonder uitzondering snel na hun promotie een baan. Zij deden onderzoek op uiteenlopende gebieden als de neurotoxicologie, de medische toxicologie en de milieutoxicologie. Vooral dit laatste thema is de laatste jaren uitgegroeid tot een speerpunt van het Ritox. De chemische aspecten van milieuvuiling spelen in het Utrechtse onderzoek een belangrijke rol.

Zo lang hij voldoende fondsen kan blijven aanboren, zal het aantal promovendi van het Ritox hoog blijven, verwacht Seinen. Maar de minimale financiering van het onderzoek zal vroeg of laat ook ten koste gaan van het aantal promoties, want zegt hij, "korten op onderzoek is in feite korten op de opleiding van aio's." (EH)

Terugloop eerstejaars met 11,5%

In 1995 schreven zich 11,5% minder eerstejaars in bij de Universiteit Utrecht dan in het jaar daarvoor. Dit betekent een absolute daling van 546 studenten. De gemiddelde landelijke daling van eerstejaars studenten in het WO was 11%.

Utrecht doet het dus in verhouding niet slecht. De Utrechtse propedeuse opleidingen haalden in 1995 samen 4.217 eerstejaars binnen de poorten. Het aantal eerstejaars van andere algemene universiteiten daalde sterker; de Universiteit van Amsterdam leverde 12% in, de Vrije Universiteit zelfs 20%.

Binnen de Universiteit Utrecht kreeg de instroom bij de opleidingen Wijsbegeerte, Geologie en zowel Sociale als Fysische geografie relatief de hardste klappen. Een aantal Letterenstudies -voornamelijk de talen-, Sterrenkunde, Geofysica en Onderwijskunde trokken meer eerstejaars dan in 1994. Na een korte inzinking bevindt de opleiding Natuurwetenschappen en bedrijf & bestuur zich met 72 eerstejaars opnieuw in een goede positie.

Al sinds 1992 gaat het aantal eerstejaars studenten aan Nederlandse Universiteiten achteruit. De veelvuldig aangekondigde demografische ontwikkelingen en -wellicht- de minder goede studierandvoorwaarden werken steeds duidelijker door. De eerste gegevens over de vooraanmeldingen voor het studiejaar 1996/1997 voorspellen opnieuw een daling. Ondanks vele speculaties in de media is het echter onmogelijk om nu al harde conclusies te trekken over het uiteindelijke dalingspercentage.

Het totaal aantal ingeschrevenen in Utrecht daalde met minder dan 3%. Utrecht behoudt met 24.583 studenten een sterke tweede plaats na de Universiteit van Amsterdam met 25.231 ingeschrevenen. Het landelijk aantal wo-studenten daalde met 4%. Wat de totale inschrijving betreft lopen de Universiteit van Amsterdam en de Rijksuniversiteit Leiden met respectievelijk -6% en meer dan -4% harder achteruit dan Utrecht. (MJ)

Wachttijd voor co-schappen

Studenten Diergeneeskunde krijgen steeds meer te maken met maandenlange wachttijden voor de co-schappen die ze na het behalen van hun doctoraal moeten doorlopen. Doordat er een inhaalrace in afstuderen aan de gang is, melden zich meer kandidaat co-assistenten dan het onderwijsprogramma aan kan. Wachttijden van ruim een half jaar zijn geen uitzondering.

Boosdoener is de tempobeurs. Studenten die daarmee te maken krijgen halen hun voorgangers in die meer op hun gemak konden studeren. Daarnaast is er een laatste lichting studenten die acht jaar studiefinanciering kreeg. Hun eindsprint valt samen met die van latere generaties studenten. Al met al kregen in 1995 ruim 250 diergeneeskunde studenten hun bul. In 1994 waren dat er slechts 150.

Studentenflat krijgt internet

De achthonderd bewoners van studentencomplex Warande in Zeist worden dit voorjaar aangesloten op het universitaire computernetwerk. Voor circa 25 gulden per maand kan elke bewoner op zijn of haar kamer toegang krijgen tot het wereldwijde internet. Plannen om ook de flats aan de Ina Boudier Bakkerlaan in Utrecht aan het netwerk te 'hangen' zijn in een vergevorderd stadium.

Voorlopig geen promotiebeurzen Letteren

Doordat de universiteitsraad pas in april beslist over het toelaten van promotiebeurzen, moet de faculteit Letteren een tiental promovendi een aio-contract aanbieden. De faculteit wilde vanaf 1 februari overstappen op een beurzenstelsel en had kandidaten in sollicitatie-advertenties de mogelijkheid van een promotiebeurs in het vooruitzicht gesteld. De verstrekking van beurzen in plaats van aio-loon geeft een besparing op wachtgeld. Dit gaat echter voor de ruim tien aio's niet door. Daardoor kan de faculteit vanaf 2000 op een financiële tegenvaller van een miljoen per jaar aan wachtgeld rekenen, aldus faculteitsdirecteur P.J. Schelleman.

't Hooft Belgisch eredoctor

De Utrechtse hoogleraar theoretische natuurkunde prof. dr. G. 't Hooft kreeg vrijdag 2 februari een eredoctoraat van de Katholieke Universiteit Leuven. 't Hooft, van wie kenners geloven dat hij ooit nog eens de Nobelprijs krijgt, is een vooraanstaand deskundige op het gebied van de theoretische hoge-energie fysica en quantum veldentheorie. Vorig jaar ontving hij al de Spinoza prijs van NWO, en in hetzelfde jaar nam hij in Philadelphia de prestigieuze Franklin medaille in ontvangst.

Promoties 1995

Faculteit	
Geneeskunde	91
Diergeneeskunde	44
Biologie	40
Sociale Wetenschappen	36
Letteren	35
Natuur- en Sterrenkunde	32
Scheikunde	30
Wiskunde en Informatica	16
Aardwetenschappen	15
Farmacie	13
Rechten	12
Theologie	11
Ruimtelijke Wetenschappen	7
Wijsbegeerte	2
Totaal	384

Docent met overheadprojector verdwijnt uit beeld

De toekomst aan de traditie

Als de studentenopstand van de jaren zestig iets definitief veranderd leek te hebben, dan was dat het aanzien van het studentenleven. Het verloor zijn elitaire, sinjurale en folkloristische trekken. De studenten verstedelijkten en leefden voortaan een burgerlijk, geïndividualiseerd, calculerend leven aan een vergruisde universiteit. Maar juist toen de universiteit in de jaren tachtig haar poorten opende voor de vrouwelijke bevolking en de democratisering daarmee haar voltooiing naderde, herleefde – o tempora o mores! – het traditionele studentenleven. Inmiddels lijken alle tradities in ere hersteld en wordt het imago van de student in toenemende mate ge-restyled naar corporale criteria.

Het gaat niet om een vluchtige modegril, volgens welke alles wat eens verdween weer terugkeert. Er is sprake van een Europese trend. Ook in landen als België, Frankrijk en Duitsland herleven oude gebruiken. Het Europa van de Burschenherrlichkeit komt eraan, nu ook voor dames. Met de tradities keren oude problemen terug. Vooral in Frankrijk leiden ontgroeningsrituelen, die op de elitaire scholen informeel verplicht zijn, bij regelmaat tot weinig verheffende taferelen. De overheid drukt haar bezorgdheid uit in het steeds weer zonder succes bij wet verbieden van de bizutage (de ontgroening). De Commission Nationale Consultative Des Droits De l'Homme maakt zich bezorgd over het morele peil van de aankomende elite.

In Nederland vallen de ontgroeningsperikelen wel mee en bovendien kennen we geen elitescholen. Het corpslidmaatschap is geen bezegeling van een elitaire status, zoals in Frankrijk, maar wel een mogelijke opstap naar een dergelijke status. Juist omdat ons onderwijssysteem zoals overigens het Duitse, voor grote groepen toegankelijk is en volgens de gevestigde ideologie alleen de prestatie telt bij de maatschappelijke selectie, spelen allerhande traditionele criteria ongemerkt hun rol. Het corpslidmaatschap heeft in dat kader wel degelijk een maatschappelijke functie, of men dat wil of niet. Studenten voegen met het lidmaatschap een interessante noot toe aan het curriculum. *Honi soit qui mal y pense*, maar wie het peil van het huidige corpsleven afmeet aan het niveau van de hedendaagse Studenten Almanak schrikt. Van de traditie bleef alleen de gezelligheid: pure postmoderne lulligheid. Alle culturele aspiraties zijn verdwenen. Ik zou de dames en de heren willen vragen hun toekomst in het verleden te zoeken en terug te bladeren in de annalen van hun eigen verenigingen.

Dr. Jacques Janssen

Vakgroep Sociale Psychologie K.U. Nijmegen. Gastspreker tijdens de universitaire conferentie Onderwijs Meester op 3 januari jl. Janssen doet o.a. onderzoek naar de studenten-cultuur in Nederland.

De onderwijskwaliteit staat sinds jaren hoog op de agenda van de Universiteit Utrecht. Wat is er bereikt, welke hindernissen zijn er nog te nemen?

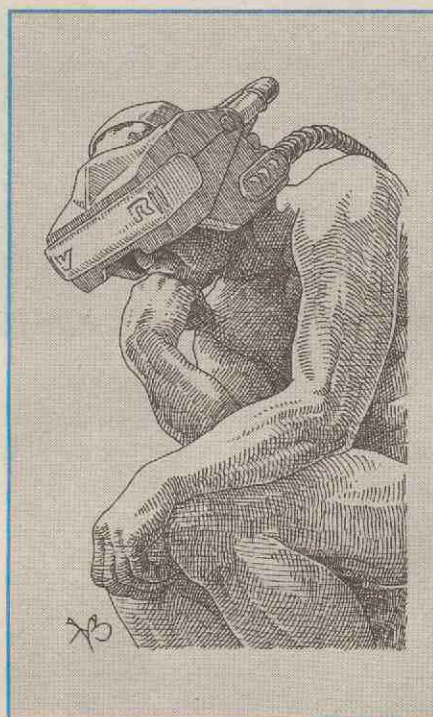
Hoogleraar didactiek Theo Wubbels vindt dat er reden is tot tevredenheid, maar spoort tevens aan om op volle kracht door te gaan. Internet lokt.

Wie terugdenkt aan zijn studententijd herinnert zich ongetwijfeld een aantal uitstekende docenten. Maar er waren er ook een paar die –ver– onder de maat bleven. Vroeger kon zo iets nog onopgemerkt blijven of met de mantel der liefde bedekt. Tegenwoordig wordt de universiteit, net als in het bedrijfsleven, steeds meer aangesproken op haar verantwoordelijkheid een goed produkt te leveren.

Voor studenten was en is de universiteit in de eerste plaats een onderwijsinstelling. Van de andere universitaire taken –onderzoek en maatschappelijke dienstverlening– hebben ze ternauwernood weet. Dat botst met de beleving van docenten. Die beseffen maar al te goed dat ze ook onderzoeksprestaties van hoog niveau moeten leveren. Traditioneel wordt het aanzien van de universitaire medewerker meer afgemeten aan de wetenschappelijke publikaties dan aan de didactische kwaliteiten. Dat heeft geleid tot een cultuur waar onderwijs vaak sluitpost was. Niet alleen vanwege het aanzien bij collega's, maar ook vanwege de carrière-mogelijkheden.

Trendsetter

De Universiteit Utrecht maakt nu al enkele jaren serieus werk van de onderwijskwaliteit en de loopbaanperspectieven van docenten. Met haar systematische aandacht voor de vernieuwing van het onderwijs is zij zonder meer landelijk trendsetter. Dat vergde en vergt nog steeds een ware cultuuromslag. Utrecht stelt sinds kort harde eisen aan de kwaliteit van alle wetenschappelijke taken, inclusief het onderwijs. Zij verwacht van alle docenten, tot en met de hoogleraren, dat zij beschikken over de zogeheten basiskwalificatie onderwijs. Voor een aanstelling in vaste dienst is zo'n basiskwalificatie onderwijs vereist. Om die te verkrijgen moet een docent laten zien in staat te zijn in colleges en werkcolleges goed te functioneren, zelf onderwijsmateriaal te kunnen ontwerpen en samen met collega's aan verbetering van het onderwijs te kunnen werken. Voor de hogere rangen is naast de basiskwalificatie een seniorkwalificatie nodig. Een senior-docent heeft bijgedragen aan leerboeken of uitstekende readers en heeft laten zien een onderwijsprogramma te kunnen aanpassen aan de eisen van het beroepsveld en de stand van de wetenschap. Dit beleid wordt actief gesteund door het aanbieden van scholing en begeleiding. Jonge docenten worden

Tekening: N. Bongers

geschoold om de basiskwalificatie te behalen. Anderen worden gestimuleerd actief hun onderwijsvaardigheden zoals scriptie-begeleiding en college geven te verbeteren. Daar staat tegenover dat onderwijsprestaties nu ook kunnen worden beloond met doorstroming naar hogere functies. Kwaliteitsverbetering bereik je niet alleen door de bijscholing van individuele medewerkers. Tegelijk met de onderwijskwalificaties heeft de universiteit een nieuwe, voor Nederland unieke, functiestructuur voor het wetenschappelijk personeel ontworpen. Doel is het geven van onderwijs dezelfde waardering te verlenen als het doen van onderzoek en meer loopbaanmogelijkheden te scheppen. Medewerkers kunnen het accent in hun carrière –voor korte of langere tijd– leggen bij een van de taakdomeinen: onderwijs, onderzoek, of een combinatie van die twee. Nieuwe medewerkers krijgen sinds september 1995 een aanstelling in deze functiestructuur, voor zittende personeelsleden geldt een overgangsregeling tot 1 september 1997.

Onderwijs Meester

Is het door deze maatregelen nu allemaal rozegeur en maneschijn in het onderwijs? Nee, natuurlijk. Daarvoor is meer nodig dan een onderwijsdiploma of een nieuwe functiestructuur. Het blijft noodzakelijk om de kwaliteitsverbetering alle aandacht te geven. De universiteit doet dat onder meer met de jaarlijkse conferentie 'Onderwijs Meester', waar wordt gediscussieerd over thema's als selectie, differentiatie, studeerbaarheid en –vooral– academische vorming. Deze conferenties zijn inmiddels na vijf afleveringen universiteitsbrede toogdagen geworden. Ze zijn de inspiratiebron geweest voor veel vernieuwingen en ze moeten dat blijven. De eerste onderwijsconferentie 'Student

aan het Stuur' bracht in 1991 meteen een waslijst aan klachten en wensen van studenten aan het licht. In een landelijke Elsevier-enquête vorig jaar kreeg Utrecht, zeker op het punt van de onderwijsvoorzieningen, ook niet de hoogste cijfers en bleek dat er nog veel te wensen overblijft. Om de wetenschapscultuur verder te doordeseinen van het belang van onderwijskwaliteit moet er worden gewerkt aan de ontwikkeling van een systeem van kwaliteitszorg zoals dat in het bedrijfsleven via ISO-certificering bestaat. Het ministeriële fonds 'kwaliteit en studeerbaarheid' is een welkome aanleiding hierin de komende twee jaar de schouders onder te zetten. Op het curriculumniveau moet nog veel gebeuren. Het schort met name hier en daar aan de samenhang, aan coherente studieprogramma's waarin de onderdelen goed op elkaar voortbouwen en de studenten tot de toppen van hun kunnen worden uitgedaagd. Ook de aansluiting op het vwo kan beter, zeker als we academische vorming willen realiseren.

Internet

Vooruit kijkend naar de eenentwintigste eeuw dreigt het onderwijs op veel plekken snel ouderwets te worden. De 'docent met overheadprojector' is een té vertrouwd beeld. Er is meer nodig om studenten uit te dagen zelf met de leerstof aan de gang te gaan. Moderne communicatiemiddelen worden nu nog mondjesmaat gebruikt, maar de student zal zijn studiestof in de toekomst niet alleen in boeken of op college vinden. Eerder op video, in computers en op CD-ROM. Dat maakt het mogelijk hoogwaardige informatie op willekeurige tijdstippen voor studenten beschikbaar te hebben. Electronic mail en andere internet-toepassingen zullen het contact met de docent in de collegezaal vaak overbodig maken. Studenten zullen veel meer vanuit hun eigen kamer achter hun pc aan het werk zijn, docenten zullen feedback geven via internet. De eerste ervaringen daarmee in Utrecht zijn veelbelovend. Dat betekent niet dat het onderwijs in de toekomst onpersoonlijk hoeft te worden. Integendeel. Docenten zullen minder als informatieverstrekkers optreden en krijgen daardoor meer mogelijkheden voor begeleiding, individueel of in groepen. De komende jaren zullen een fascinerende groei te zien geven van de mogelijkheden om academische vorming van studenten te organiseren.

Prof. dr. Theo Wubbels

Interfacultair instituut voor lerarenopleiding, onderwijsontwikkeling en studievaardigheden, IVLOS

Informatie over de onderwijskwalificaties en de nieuwe functiestructuur voor het wetenschappelijk personeel van de Universiteit Utrecht is te verkrijgen bij de afdeling Universitair Beleid en Planning, (030) 2533625

Voorzitter Veldhuis over kwart eeuw Utrechtse geschiedenis

Renaissance van de klassieke universiteit

Jan Veldhuis heeft lang geaarzeld of hij als bestuurder zou terugkeren naar de alma mater waar hij begin jaren zestig geschiedenis studeerde. 'De situatie was problematisch'.

De universiteit zag de Haagse directeur-generaal tien jaar geleden met argwaan arriveren. Maar van twee kanten is er iets moois opgebloeid. Vol overtuiging verklaart de voorzitter zijn liefde aan de grote, klassieke universiteit die Utrecht nu is.

TWAN GEURTS

De collegevoorzitter staat bekend als een politiek dier, iemand die de weg weet in Den Haag en die de belangen van de Universiteit Utrecht hartstochtelijk verdedigt. Sommigen verwijten hem 'patserigheid', Veldhuis kent die typering en kan er hartelijk om lachen. Hij gebruikt zijn superlatieven vaak doelbewust als compensatie voor de neiging – met name in eigen kring – om de Utrechtse verdiensten te kleineren.

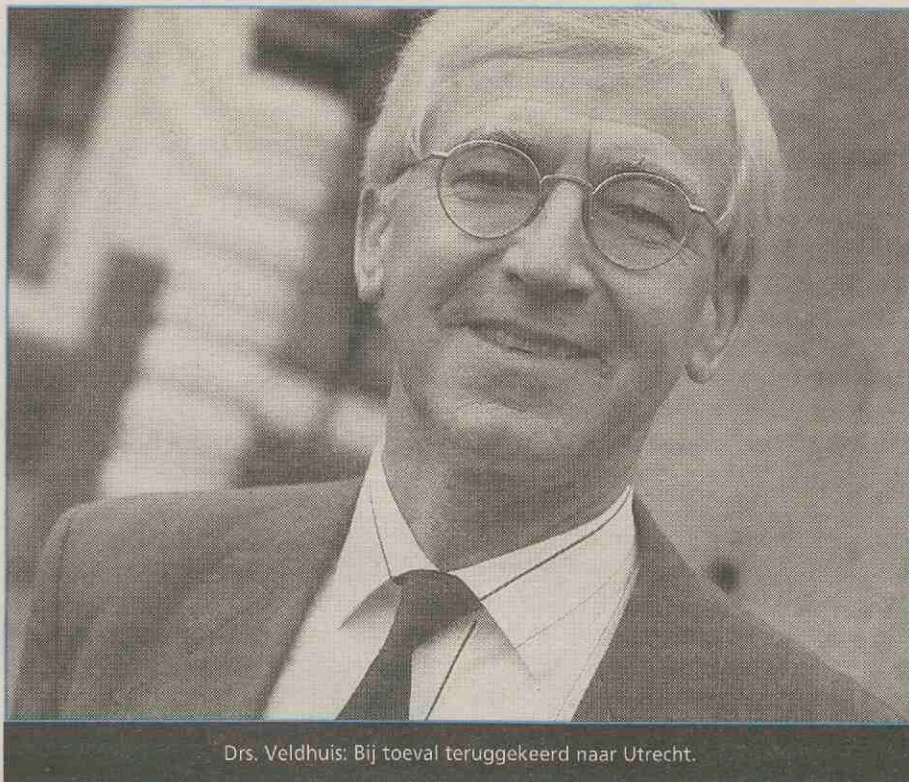
Grote vier

Zo was Veldhuis vier jaar geleden voortrekker van het initiatief om samen met Groningen, Leiden en de Universiteit van Amsterdam bij politiek en publiek de aandacht op te eisen voor de bijzondere positie van de vier grote, klassieke universiteiten. "Midden jaren tachtig bereikten de bezuinigingen op het hoger onderwijs hun hoogtepunt. Die gingen vooral ten koste van de grote universiteiten. Die lijn dreigde begin jaren negentig te worden doorgetrokken. We hebben toen het concept van de grote vier klassieken nieuw leven ingeblazen."

Een klassieke universiteit, vindt de voorzitter, moet het hebben een breed spectrum aan opleidingen en disciplines. Veldhuis: "Gelukkig ontbreken er uiteindelijk weinig kleuren in het Utrechtse palet. De alfa-sector heeft in de jaren '80 forse klappen gehad bij de bezuinigingen, vooral bij de talen. Dat heeft diepe wonden geslagen. Maar sinds eind jaren tachtig is er een bewonderenswaardig herstel zichtbaar over de volle breedte van de Letteren." Het verdwijnen van Tandheelkunde was natuurlijk ook een regelrechte ramp. "Maar men vergeet wel eens dat Utrecht als enige de volledige Aardwetenschappen heeft behouden en vervolgens – met Groningen – Farmacie. Daardoor is de bètasector nergens zo compleet als bij ons."

"Ondanks het verlies van Tandheelkunde en enkele langsepende problemen in de medische sector is er ook bij Geneeskunde sprake van een opmerkelijke renaissance, onder meer door de prima samenwerking met AZU en WKZ. Met de verhoging van de numerus fixus van 165 naar 225 eerstejaars hoort Utrecht nu ook weer tot de grote medische faculteiten. En mede dankzij de unieke positie van Diergeneeskunde – een van de beste faculteiten ter wereld – beschikt de universiteit nu zelfs over een ijzersterk biomedisch cluster."

In de gamma-hoek werden bij Sociale Wetenschappen drie van de vijf studierichtingen

Drs. Veldhuis: Bij toeval teruggekeerd naar Utrecht.

bedreigd. "Ik ben nog steeds blij dat ze het allemaal hebben overleefd en dat ook hier op diverse fronten een forse revival zichtbaar is." "Om het rijtje grote faculteiten af te maken", aldus Veldhuis op dicteesnelheid, "Rechten behoort tot de landelijke top, en Ruimtelijke Wetenschappen is niet alleen de grootste maar ook onbetwist de beste van het land. Verder zijn we druk doende om de speciale positie van de economische opleidingen bij Ruimtelijke Wetenschappen, Letteren, Rechten en Sociale Wetenschappen verder uit te bouwen."

Bestuurlijke vernieuwing

Naast de bezuinigingen ontwaart Veldhuis een tweede markante ontwikkeling in de afgelopen decennia: de noodzakelijke hervorming van de bestuursstructuur.

"Die is in Utrecht extra problematisch verlopen. Een combinatie van pech en soms ongelukkige keuzes. De jaren zeventig en begin tachtig kenmerkten zich door een gebrek aan bestuurlijke stabiliteit. Met als dieptepunt de bestuurscrisis in 1982. Midden jaren '80 is onder het bestuur Ginjaar het herstel ingezet." Die lijn is daarna voortgezet met twee grootschalige operaties: het strategisch plan RUU 2001 dat vooral een toekomstplan ontvouwd voor de ontwikkeling van onderwijs en onderzoek, en een vierjarig proces van bestuurlijke vernieuwing.

In de jaren '87 tot en met '91 is de inrichting van de universiteit ingrijpend veranderd op drie punten: het college en de universiteitsraad besturen voortaan vooral op hoofdlijnen,

terwijl de beheerstaken waar mogelijk worden gedecentraliseerd naar de faculteiten. Het proces wordt gestuurd door een meerjarige planning- en controlcyclus. Het centrale bestuursapparaat werd teruggebracht van 700 naar ruim 200 mensen. Op tweehonderd posten zijn ontslagen gevallen of vacatures niet herbezet, 200 zijn geprivatiseerd, 75 gingen er naar de faculteiten. "Dat ging gepaard met veel verzet, zelfs een bezetting en een kort geding. Maar er werd doorgezet en de reorganisatie is geslaagd."

Internationale universiteit

Alles overziend concludeert Jan Veldhuis, dat het is gelukt om van de Universiteit Utrecht weer een grote, klassieke universiteit te maken met een sterke positie, nationaal en internationaal. Het onderzoek is goed geregeld. "Onder leiding van rector Van Ginkel is er een beleid uitgezet van concentratie- en zwaartepunten. Dat is zeer voorspoedig verlopen. Toen minister Ritzen vier jaar geleden begon met de inrichting van nationale onderzoekscholen was Utrecht er klaar voor. Nu nemen we landelijk onbetwist de sterkste positie in. Van de 88 officieel erkende onderzoekscholen heeft Utrecht bij 19 de leiding, gevolgd door Amsterdam met 14, Delft en Leiden ieder met 9 en Groningen met 8. De universiteit participeert in totaal in bijna de helft van alle scholen."

Wat studenten betreft heeft Utrecht de meest landelijke wervingskracht. Het studentenleven, dat begin jaren '80 vrijwel was ingezakt, bloeit als nooit tevoren. De internationale samenwerking heeft een enorme vlucht genomen met onder meer een Europees samenwerkingsverband dat naar de oprichter is genoemd: het 'Utrecht Network'.

Adeldom

De lijst van verdiensten klinkt indrukwekkend. Toch blijft er voor Veldhuis genoeg te wensen over. "De kwaliteit van het onderwijs bijvoorbeeld, die moet echt nog verbeterd worden. Ondanks de vooruitgang die we de afgelopen

"Ik beken ronduit dat ik bij toeval ben teruggekeerd naar Utrecht. De universiteiten van Leiden en Rotterdam waren eerder in het vizier. Minister Deetman heeft mij echter indertijd hierheen 'gezonden'. Ik moet zeggen dat ik grote aarzelingen had. Ik wist hoe problematisch de situatie was. De verhoudingen waren zacht gezegd niet optimaal. Het vuur is me in de beginperiode ook na aan de schenen gelegd."

Jan Veldhuis begon in 1959 in Utrecht aan de studie geschiedenis. Hij werd lid van de studentenvereniging Veritas waarvan hij in '62-'63 praeses collegii was. "Veritas was in die tijd nog heel traditioneel, met stevige groentijden en jacquets. Wij waren meer geobsedeerd door de posities die de studentenverenigingen ten opzichte van elkaar innamen dan door zoiets als onderwijs-politiek. De band met de overige leden van het toenmalige bestuurscircuit is overigens hecht gebleven. Nog steeds zien wij elkaar regelmatig als goede en dierbare vrienden."

Na zijn doctoraal examen studeerde Veldhuis een jaar in de V.S. Hij maakte snel carrière in bestuurlijk Den Haag. Via het ministerie van buitenlandse zaken en de Leidse universiteit kwam hij in de top van het departement van onderwijs en wetenschappen terecht. In 1986 vroeg de minister hem naar Utrecht te gaan, als negende voorzitter in veertien jaar.

Onder zijn leiding nam het college van bestuur de bestuurlijke reorganisatie en de strategische heroriëntering van de universiteit voortvarend ter hand. Veldhuis vizelde het toen nogal kwakkelende Utrechtse zelfbewustzijn op. Ook speelde hij een voortrekkersrol, samen met rector Van Ginkel, bij de internationale oriëntatie van de Utrechtse universiteit. In 1995 ontving hij mede op grond van zijn internationale inspanningen een eredoctoraat van de Universiteit van Florida.

De wederzijdse aarzelingen aan het begin van zijn voorzitterschap zijn verdwenen. Er is iets moois opgebloeid tussen Veldhuis en de Utrechtse universiteit. De waardering voor zijn visie en politieke vernuft wordt breed gedeeld. De voorzitter voelt zich na tien jaar als een vis in het water.

jaren al hebben geboekt. Met name de kleine kwaliteit in de voorzieningsfeer, de studieomstandigheden. Dat blijft voor een universiteit met deze omvang een punt van zorg. Begrijpelijk dat de band die de studenten met de universiteit voelen soms nog onvoldoende is ontwikkeld. Maar ook hier maken wij goede vorderingen."

Een tweede wens is de mogelijkheid om meer te differentiëren. Niet alleen in onderzoek, ook in onderwijs. "We moeten de propedeuse selectiever durven maken en in de doctoraalfase excellente tracés ontwikkelen. Daartoe is de eerste aanzet gegeven, tegen het zere been van meerderheden misschien, maar het hoort nu eenmaal tot de adeldom van de universiteit om excellentie te stimuleren. Als het maar niet ten koste gaat van de kwaliteit van het onderwijs aan de grote groep."

Cijfers toen en nu	1945/1946	1994/1995
Aantal faculteiten	6	14
Personeel	179	6.795
hoogleraren	75	381
bijzonder hoogleraren	27	77
Studenten	4.554	25.279
van wie vrouwen	17%	58%
Aantal promoties	100	356

Dierenarts als kwaliteitsbewaker

Een gezond stuk vlees

"De romantiek van Vlimmen is er niet meer, ook al wil 99 procent van de eerstejaars nog steeds dierendokter worden. Vleeskeuring is volgens velen een bezigheid voor dierenartsen die aan het eind van hun carrière zijn. Er is dus nog wel wat missiewerk te verrichten. Ik ben zeker van plan al op middelbare scholen te vertellen wat je nog meer kunt met dit vak."

KARIN BENEKEN KOLMER

Frans van Knapen is sinds een jaar hoogleraar hygiëne en veterinaire volksgezondheid bij de faculteit Diergeneeskunde, vakgroep Voedingsmiddelen van Dierlijke Oorsprong. "Dieren hebben grote invloed op onze gezondheid. Positief én negatief. Het sociaal belang is enorm. Als je een ziek huisdier behandelt, behandel je tegelijk de eigenaar. Mensen hebben een dier uiteindelijk voor zichzelf." "Maar een mens kan ook ziek worden van zijn huisdier. Of door het eten van besmette levensmiddelen zoals vlees, melk en eieren. Ik zit op deze plek om ervoor te zorgen dat mensen een gezond stuk vlees kunnen eten."

Rommelen

Van Knapen verwacht, dat het met vlees net zo zal gaan als met melk in de jaren vijftig. Toen begonnen melkfabrieken voor het eerst eisen te stellen aan de kwaliteit. Slechte melk konden ze niet verwerken. Binnen de kortste keren zetten alle veehouders zich in om een kwaliteitscertificaat te verkrijgen, anders konden ze hun produkt nergens meer kwijt. "Met vlees zal het ook zo gaan. Boeren die de kwaliteit van hun vee niet kunnen garanderen zullen hun dieren aan geen enkel slachthuis meer kwijt raken. Wegsturen naar het buitenland kan ook niet, omdat alle dieren nu al individueel geregistreerd worden. De marges om te rommelen worden steeds kleiner." "Vroeger betekende gezond vlees dat er geen

ziektekiemen in voorkwamen. Aan het begin van de eeuw waren volksziekten die via vlees en melk werden overgebracht, zoals tuberculose, brucellose en miltvuur een groot probleem. De overheid ging de verspreiding ervan tegen door dieren direct na de slacht te controleren. "Keuringsartsen hebben een grote bijdrage geleverd aan het bestrijden van deze ziekten. Nu gebeurt de keuring eigenlijk nog net als toen, eenmalig na de slacht. Maar tegenwoordig komt vlees niet meer van zieke of besmette dieren. Dit betekent echter niet dat er geen ongezonde zaken meer in zitten. Denk maar aan zware metalen of residuen van diergeneesmiddelen. Hierop is de klassieke vleeskeuring niet ingesteld. Moderne vleeskeuring houdt zich niet alleen bezig met het vaststellen van ziekten en afwijkingen, maar richt zich veel meer op criteria voor gezondheid. Gezonde dieren en een gezonde, controleerbare bedrijfsvoering garanderen gezonde producten."

Ketenbewaking

In Nederland is de overheid verantwoordelijk voor de kwaliteit van vlees: het enige commerciële produkt waarvoor dit geldt. In andere gevallen is de producent verantwoordelijk. Van Knapen: "Een vreemde situatie die historisch zo gegroeid is. De verantwoordelijkheid moet weer bij de producent komen te liggen. De veehouder zelf moet garanderen dat zijn koeien gezond gras hebben gegeten en niet een paar dagen voor de slacht antibiotica hebben gekregen." Volgens Van Knapen krijgen veehouders in de toekomst advies en begeleiding van een 'dierenarts volksgezondheid'. Deze houdt het hele proces - van geboorte tot slacht en verwerking van het vlees - in de gaten en verzamelt gegevens. Hij kan beslissen of een dier geschikt is voor consumptie. "Koopt de boer voer van een veevoederbedrijf dat werkt volgens 'Good Manufacturing Practice'? Of haalt hij het bij een onbekende handelaar, of in het buitenland? Ook moet de dierenarts weten welke vaccinaties of antibiotica een dier heeft gehad,

met welke middelen ongedierte bestreden wordt. Als jonge biggen naar het mestbedrijf gaan is het belangrijk te weten welke andere bedrijven hun dieren daar afleveren, in verband met infecties. Er zijn kritieke momenten die de dierenarts in kaart moet brengen. Hij kan de boer begeleiden. 'Integrale ketenbewaking' is het nieuwe toverwoord. Sinds een half jaar bestaat de mogelijkheid een Europees kwaliteitskeurmerk te verkrijgen voor varkensvlees dat op deze manier is geproduceerd."

Imago

In Utrecht krijgen diergeneeskunde studenten sinds dit studiejaar onderwijs in het vak veterinaire volksgezondheid. In hun vierde jaar kunnen ze kiezen voor een differentiatie volksgezondheid. Over vijf jaar studeren de eerste

'dierenartsen volksgezondheid' af. Ook zijn er onderhandelingen gaande om dierenartsen van de huidige keuringsdienst bij te scholen tot dierenarts volksgezondheid.

Van Knapen: "Ik hoop dat er zo'n 20 tot 25 studenten per jaar deze richting kiezen. Zo veel hebben we er zeker nodig. Keuringsdiensten, gezondheidsdiensten, het bedrijfsleven en de overheid kunnen deze artsen goed gebruiken." Van Knapen is vastbesloten het negatieve imago dat vleeskeuring bij studenten heeft aan te pakken. "Het is een paar jaar geleden ook gelukt studenten te interesseren voor de nieuwe opleiding gezondheidswetenschappen. Veterinaire volksgezondheid is eigenlijk net zo iets."

Frans van Knapen: "Op middelbare scholen vertellen wat je kunt met dit vak."

Onderzoek naar welzijn van dieren

Endorfinen, een soort lichaamseigen drugs, hebben grote invloed op hoe een dier zich voelt. Angst, stress en euforie laten via deze stoffen in de hersenen hun sporen na. "Met een 'thermometer' die de toestand van de endorfinen aangeeft, zou ik kunnen bepalen hoe het met een dier is." Aldus prof. dr. B.M. Spruijt, voorman van het op 10 januari opgerichte Interfacultaire Centrum voor Welzijn van Dieren.

De komende vier jaar gaat het centrum, een gezamenlijke onderneming van de faculteiten Biologie, Diergeneeskunde en Geneeskunde, alle kennis op het gebied van welzijn van dieren verzamelen. Prof. Spruijt hoopt meer inzicht te krijgen in de 'behoeften' van een dier en zal voorstellen doen om de omstandigheden voor dieren te verbeteren. Het ICWD hoopt antwoorden te vinden op

vragen als 'Hoe erg is deze behandeling voor een rat?', 'Hoe kun je konijnen grootschalig huisvesten?' en 'Hoe groot moet een kooi zijn en wat moet er aanwezig zijn om het de dieren naar hun zin te maken?'. Het fundamentele onderzoek van het ICWD spitst zich toe op de rol van endorfinen. "Een kip neemt af en toe een zandbad. Niet omdat ze weet dat het goed is voor haar veren, maar omdat ze daar gewoon zin in heeft. We vermoeden dat endorfinen betrokken zijn bij het tot stand komen van dit soort gedrag. Als een dier belemmerd wordt in zijn natuurlijk gedrag, treden er veranderingen op in het endorfinensysteem. Deze gaan vaak gepaard met zelfverwonding of stereotiep gedrag dat in de plaats lijkt te komen van het natuurlijke gedrag." Door de beperkte personele inzet (0,1 hoogleraar, 0,7 universitair docent en 2 aio's) kan er

slechts op kleine schaal onderzoek gedaan worden. Toch is prof. Spruijt optimistisch. "Verspreid over de universiteit gebeurt er heel veel op dit gebied. Het zijn allemaal losse eindjes; die gaan we aan elkaar knopen. Omdat we geen eigen onderzoeksfaciliteit

hebben, proberen we zoveel mogelijk aan te sluiten bij andere onderzoeksgroepen in Utrecht of elders. We gaan zeker niet uitzoeken hoe we struisvogels het beste kunnen huisvesten, terwijl we in Utrecht niet eens koeien hebben waar ze in passen." (KBK)

Diergeneeskunde 175 jaar

Vierentwintig 'kweekelingen' begonnen in oktober 1821 aan een vierjarige opleiding tot veearts op 's Rijksveeartsenijschool. Nauwelijks een eeuw later kreeg de veeartsenijschool de status van Veeartsenijkundige Hogeschool en sinds 1925 maakt de instelling als faculteit Diergeneeskunde deel uit van de Universiteit Utrecht. Het is de enige plaats in Nederland waar dierenartsen worden opgeleid. Op 11 mei kunnen belangstellenden verschillende klinieken in actie zien. Ook is

die dag de traditionele 'Dag van het aangespannen paard' met concoursen, menwedstrijden en een koetsentocht. Informatie: J.E. Nooteboom-van Soeren, (030) 2539071

Faculteit Diergeneeskunde

(bron: Jaarverslag 1994)

studenten	1496
afgestudeerden	149
promoties	33
medewerkers	874
(van wie 318 wetenschappelijk)	

Drie rectores over naoorlogse ontwikkelingen

Utrechtsch Studenten Corps is zo oud als de universiteit

Elk lustrumjaar laait de discussie opnieuw op. Hoe oud is het Utrechtsch Studenten Corps eigenlijk? De sociëteit werd opgericht in 1816, maar volgens sommigen is het USC zelfs meer dan drie eeuwen oud. "Sinds er een universiteit is, is er een studentencorps, een lichaam van studenten." Drie na-oorlogse rectores blikken terug op vijftig woelige jaren.

NICO VOLKERTS

De Senaatskamer in het Sociëteitsgebouw 'Placet hic Requiescere Musis', PhRM. Een ruim, hoog vertrek dat van onder tot boven vol hangt met groepsfoto's. "Kijk, hier sta ik", wijst prof. dr. D. van der Most van Spijk op een foto uit 1948. Hij was de eerste rector van het corps na de oorlog. Ook Michiel Kolff, de huidige voorman, hangt op ooghoogte, maar dat is slechts tijdelijk. "De laatste twee rectoren hangen centraal. Dat is leuk voor ons en voor de vorige senaat. Die komen hier nog vaak." Daarna zijn ze onherroepelijk geschiedenis en verhuizen ze naar hun chronologisch rechtmatige plaats, in dit geval hoog aan de muur, bijna tegen het plafond.

Uniforme kleding

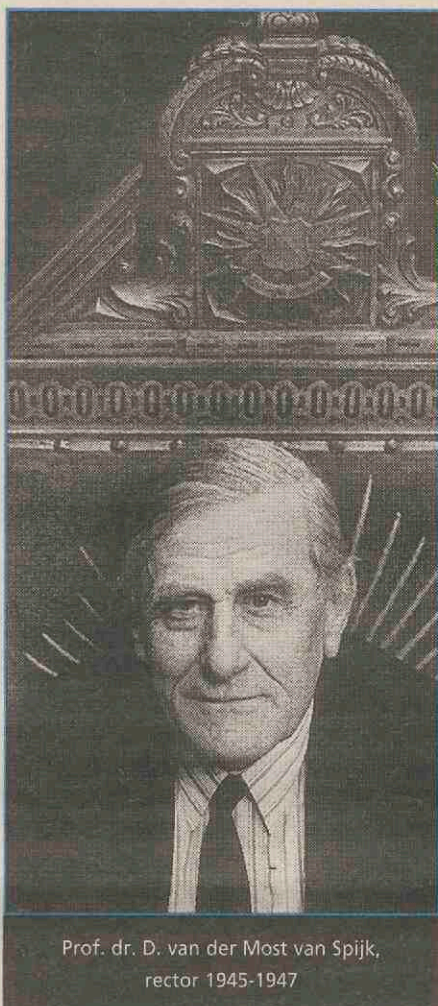
Kolff studeert rechten, een richting die ruim vertegenwoordigd is onder de corpsleden. Mr. D.C. Meerburg, rector in 1970-1971, deed eveneens rechten. Van der Most van Spijk kwam in '39 naar Utrecht om medicijnen te studeren. Als enige diende hij meer dan één termijn als rector. "Omdat alles opnieuw moest worden opgezet. We begonnen na de bevrijding met vijftig leden." Dat aantal steeg explosief tot bijna duizend in 1946, tijdens zijn tweede termijn als rector.

In de daaropvolgende jaren hield de groei van het ledental geen gelijke tred met de enorme aanwas van nieuwe studenten. In 1970 was het aantal gedaald tot zo'n 750. Meerburg: "Alles stond in die jaren ter discussie. Je moest voortdurend verdedigen waarom je lid was van een vereniging als het USC. Uniforme kleding werd gezien als een afbreuk aan de individualiteit. Dat leidde wel tot hele boeiende discussies over de vraag waar we met het corps naartoe wilden."

Binnen het corps waren er twee stromingen die regelmatig botsten. De commissie van bestuur, die de scepter zwaaid over de sociëteit en voornamelijk gezelligheid nastreefde, en de meer ideologisch ingestelde senaat. Kort voor Meerburg aantrad, leidde deze interne discussie tot een samenvoeging. De Senatus Veteranorum werd uitgebreid van vijf naar zeven leden en kreeg nadrukkelijker te maken met praktische, bestuurlijke zaken.

Bedienden

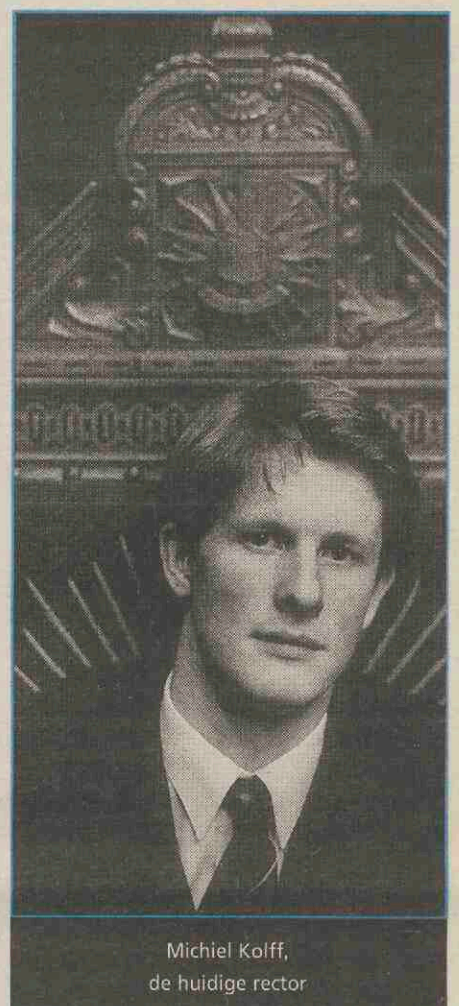
Ongeacht de begindatum staat het corps voor een lange traditie die zwaar op de schouders van iedere nieuwe rector rust. Michiel Kolff voelde dat bij zijn aantreden. "Die druk is stimulerend als je dat op zijn juiste waarde weet

Prof. dr. D. van der Most van Spijk,
rector 1945-1947

Mr. D.C. Meerburg,
rector in 1970-1971

Michiel Kolff,
de huidige rector

te schatten. De kracht is om vooruit te kijken. Achter ons ligt veel moois, maar iedere rector wil in zijn eigen bestuursperiode ook iets bereiken." Die uitdaging was voor Kolff reden zijn studie voor een jaar op een laag pitje te zetten. "Op jonge leeftijd leiding geven aan een bedrijf, want dat is het, dat is een uitdaging, ja."

Daarmee is een van de fundamentele verschillen met vroeger aangeroerd. "In dat opzicht is het USC wel commerciëler geworden", erkent Kolff. Wat in de tijd van Van der Most van Spijk een kaartkamertje was, is nu het kantoor van een bv. "Je hebt de sociëteit met haar oude normen en waarden, maar daarnaast staat de grootste studentendiscotheek van Nederland, de Woolloomooloo. Die is opgericht rond 1970." Meerburg: "De Woolloomooloo werd geleid door studenten. Dat was nieuw, want in de sociëteit zelf stonden toen nog bedienden. We kregen in die tijd meer oog voor de economische kant. Die discotheek was een goede zaak voor ons."

De bedienden van weleer zijn nu vervangen door leden. Kolff: "Achter de bar staan tweedejaars. Dat is een soort erebaan. Anderen helpen in de keuken." Ook verzorgt het USC de catering bij bijvoorbeeld promoties of oraties in het Academiegebouw. "Voor onze leden levert dat een mogelijkheid om wat bij te verdienen." Slechts een paar mensen zijn nu in vaste dienst, een medewerkster op de administratie, een kok en een timmerman. Een kleine groep, vergeleken met de twee senaatspedellen en de zes à zeven bedienden uit de tijd van Van der Most van Spijk.

De band met de universiteit is altijd goed geweest, beamen de drie heren. Op de baret van het USC staat de universitaire spreuk 'Sol iustitiae illustra nos'. Op de terloopse opmerking van Kolff dat deze niet meer worden gedragen reageert Van Spijk: "Helemaal niet meer?"

Decennia lang organiseerde het USC de lustrumfestiviteiten voor de universiteit. Van der Most van Spijk: "Dat is na de oorlog allemaal veranderd." Het was een ontwikkeling die al daarvoor was ingezet. De andere studentenverenigingen UVSV, Veritas en Unitas begonnen toen te knagen aan de bevoorrechte positie die het corps altijd had ingenomen. De universiteit liet weten dat het USC niet langer het lustrum kon organiseren. Van der Most van Spijk: "We zijn daar gewoon mee doorgegaan. De senaten organiseren nog altijd een lustrumviering."

De laatste jaren komen universiteit en USC weer wat dichter bij elkaar. Kolff: "De universiteit heeft alle verenigingen gevraagd mee te doen aan de lustrumviering. Wij zijn de enigen die daar iets mee doen. Eén dag in de lustrumviering doen we samen met de universiteit."

Zijden petje

Ontgroenen heet tegenwoordig 'kennis-maken' en kaalscheren gebeurt niet meer. Van der Most van Spijk: "We zijn daar na de oorlog weer mee begonnen. Er is toen wel over gesproken of we dat moesten doen. Een kaalgeschoren hoofd herinnerde onmiddellijk aan de concentratiekampen,

maar men wilde dat toch."

Hoe sterk die traditie ook was, de jaren zestig overleefde zij niet. Meerburg: "De Senaat en de corpsvergadering vóór ons namen het besluit daartoe. In 1969 was het nog wel gedaan, maar in maart 1970 werd het afgeschaft." Daarmee werd het zwart zijden petje dat de eerstejaars op straat droegen geschiedenis.

Ontgroend wordt er desondanks nog altijd, maar nu achter gesloten deuren. Kolff laat daar niet veel over los. "De praktijken van vroeger zijn er niet meer, maar de nieuwe leden worden onderworpen aan een opgelegd programma. Zo weten ze precies wat hier gaande is."

"Er was principieel sprake van ongelijkheid", zegt Van der Most van Spijk. "Wij zaten op de grond. Is dat nog zo?" Kolff knikt. "De opzet is nu wel anders. De universiteit organiseert introductiedagen en alle studentenverenigingen geven dan een groot feest. Je kijkt welk feest je het leukst vindt en van die vereniging word je lid. Iedereen laat zich van zijn beste kant zien. Pas in de kenningsmakingstijd komt het ware karakter van de vereniging naar voren. Dan worden ook de meeste afvallers geregistreerd."

Florerend

Onder de leden van het corps heerst een sterk wij-gevoel. Daar is in de laatste vijftig jaar niets aan veranderd. Van der Most van Spijk: "We zijn gelijkgezinden, een soort familie."

vervolg op pagina 12

Eredoctoer Geus op grens van fundamenteel en toepassingsonderzoek

“Industriële research? Geen sprake van!”

De Utrechtse hoogleraar anorganische chemie ir. John W. Geus mag zich sinds januari eredoctor van de Technische Universiteit Delft noemen. De onderscheiding werd hem – op de Delftse dies natalis – toegekend ‘vanwege de goede balans in zijn omvangrijke wetenschappelijke oeuvre tussen fundamenteel onderzoek naar de mechanismen van katalyse en de praktische toepassingen van katalysatoren’.

“Ik heb in Delft een ingenieursopleiding gevolgd en daarna twaalf jaar in de industrie gewerkt, bij de Staatsmijnen – wat tegenwoordig DSM heet”, vertelt Geus. “Dus ik weet heel goed hoe je industriële processen moet ontwikkelen. Maar bij die ontwikkeling kun je op wetenschappelijke hobbels stuiten, die om een fundamentele oplossing vragen. Die combinatie van fundamenteel en toepassingsonderzoek heeft mijn interesse.”

Hij geeft een voorbeeld uit zijn eigen specialisme: de katalyse. Eind vorige eeuw werd in Engeland een proces ontwikkeld – door Carl Friedrich Claus – om zwavelwaterstof H_2S (het rotte-eierengas) met behulp van aluminiumoxide te verwerken tot zuivere zwavel, althans voor 96 procent; er bleef nog vier

procent van het giftige zwaveldioxyde SO_2 over, een van de boosdoeners bij het ontstaan van zure regen. Om die vier procent ook nog weg te werken ontwikkelde Geus een variant op het Claus-proces, het zogeheten ‘Super-Claus’-procédé, dat zwavelwaterstof katalytisch tot 99,2 procent kon verwerken. Het proces wordt inmiddels op grote schaal in installaties overal ter wereld gebruikt en leverde Geus de Dow Chemical-prijs op. “Ik had voordeel van mijn ingenieursopleiding omdat je daardoor kunt onderkennen dat van de reeds bestaande Claus-installaties gebruik kan worden gemaakt. Het enige wat ik moest doen was de katalysator ontwikkelen, met wijdere poriën zodat de zwavelmoleculen er minder in bleven steken om vervolgens weer naar SO_2 te oxyderen. Wij ontwikkelen als wetenschappers zo’n procédé op kleine, laboratorium-schaal; vervolgens is het aan de ingenieurs om het te vertalen naar grote installaties. Maar als je als wetenschapper een ingenieurs-achtergrond hebt, kun je al rekening houden met die opschaling. Dat soort werk, waarin je fundamenteel onderzoek combineert met ontwikkelingsonderzoek, boeit me enorm.”

“Er is, uit bezuinigingsoverwegingen, een

ontwikkeling gaande binnen de industrie om minder eigen onderzoek te doen”, zegt Geus. “De industrie hoopt een deel van dat onderzoek voortaan onder te kunnen brengen bij universiteiten. Maar als dat betekent dat wij hier industriële research moeten gaan doen, dan zeg ik: ‘Geen sprake van!’ Want veel van dat onderzoek is trial and error: gooi een aantal dingen bij elkaar en kijk maar wat er gebeurt, totdat datgene gebeurt wat wenselijk is. Voor dat type onderzoek zou ik passen. Een voorwaarde voor onderzoek aan een al-

gemene universiteit is dat het een wetenschappelijke vraagstelling moet bevatten, dat het een dissertatie oplevert. Een doctorandus zal zich een moleculair beeld verschaffen: als de kristalvlakken van de katalysator bijvoorbeeld sterk gekromd moeten zijn in plaats van vlak, dan werkt de katalysator beter. Dat is noodzakelijke kennis voor het ontwikkelen van een goede katalysator. Maar dat ontwikkelen zelf is werk voor ingenieurs, voor de industriële research of voor TNO, niet voor ons.” (U-blad)

Scheikunde 300 jaar

Voor alumni die de faculteit Scheikunde alweer wat langer geleden hebben verlaten, zijn de verschillen met vroeger soms verbazingwekkend. Vele oud-studenten herinneren zich levendig de speciale geur die in de, onlangs afgebroken, practicumzalen aan de Croesestraat hing. In de huidige practicumzalen ruikt het heel wat frisser. Alle experimenten worden in de zuurkast uitgevoerd en het afvalwater wordt gecontroleerd. Tijdens de alumnidag op 30 maart wordt uitgebreid stilgestaan bij de recente geschiedenis van de 300-jarige faculteit Scheikunde. In een kleur-

rijke lezing schetst prof. dr. D.H.W. den Boer aan de hand van anekdotes en nostalgische oude foto's een beeld van de faculteit gedurende de laatste vijftig jaar. Professor Den Boer was van 1959 tot 1990 hoogleraar theoretische chemie.

Faculteit Scheikunde

(bron: Jaarverslag 1994)

studenten	510
afgestudeerden	117
promoties	37
medewerkers	350
(van wie 204 wetenschappelijk)	

Historische portretten van zes Utrechtse geleerden

“Ja, werkelijk, in deze hof licht alles.”

“Ja, werkelijk, in deze hof licht alles. De planten, omdat zij het er zoo wondergoed hebben, de mooie vriendelijke hoekjes en de fijne kleurencombinaties, het is of het leven met al zijn bekoringen en verrassingen ons toelacht en wij zelve lachen, hoe kostelijk wij door en om den tuin geleid worden.”

Dit schreef Johanna Westerdijk in de NRC toen in 1920 het prachtig aangelegde Cantonspark in Baarn aan de Universiteit Utrecht werd geschonken. Nu had ook deze universiteit eindelijk een echte hortus. Die maakte het de studenten mogelijk buiten het laboratorium kennis te nemen van de fysiologie van vooral de gezonde (cultuur)plant en met alles wat bij het kweken daarvan kwam kijken, zo lichtte Westerdijk het brede publiek voor. Nog geen jaar later schreef ze een opgetogen brief aan een oud-assistente die inmiddels werkzaam was in Wageningen over de ‘duivelse geschiedenis’ van de aankoop van het aanpalende landhuis ‘Java’ en haar doortastende aandeel daarin. Hierin geeft ze haar visie op de mogelijkheden van Canton heel wat minder romantisch weer: “Ik zal je dikwijls plagen om ziek zaad. Van de moestuin op Canton ga ik een monstertuin voor ziekten maken: op Java doen we onze eigen proeven! Wat een weelde!”

Beide citaten tekenen Westerdijk ten voeten uit, haar aanstekelijk enthousiasme, haar onconventionele wijze van uitdrukken en haar vermogen ook buiten de beperkte kring van vakgenoten interesse te wekken voor haar projecten. Zij was een uitnemend ambassa-

drice voor de wetenschap, die niet zelden aanzienlijke bedragen voor haar laboratorium wist los te peuteren. In die zin kan zij model staan voor de ‘ondernemende universiteit’. Zij leverde 56 promovendi af, van wie 23 vrouwen, in wat altijd een bijvak bleef, de fytopathologie. Ze wist twee instituten uit te bouwen tot internationaal befaamde wetenschapscentra: het Laboratorium Willie Commelin Scholten (WCS) en het Centraal Bureau voor Schimmelschimmels (CBS), waarvan het laatste nog steeds bestaat en ressorteert onder de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen.

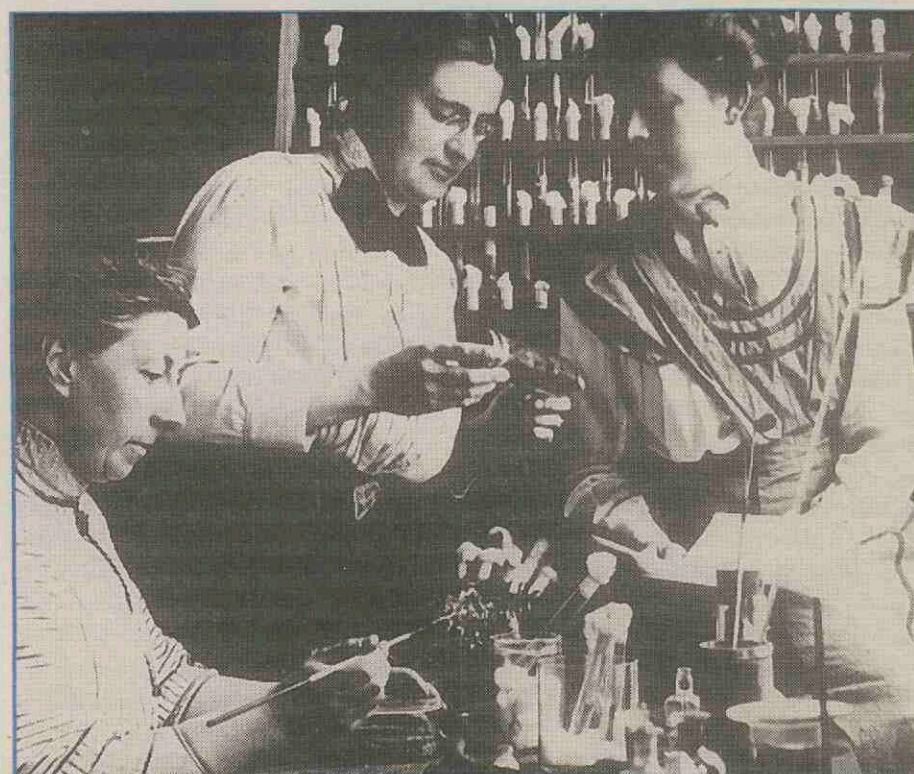
Zes keer zestig

Bovenstaande typering van Johanna Westerdijk (1883-1962) komt uit de lustrumuitgave ‘Zes keer Zestig’. Daarin wordt de geschiedenis van de 360-jarige Universiteit Utrecht geschetst door de zonnewijzer telkens zestig jaar te laten verspringen: van 1636, naar 1696, 1756, 1816, 1876, 1936, naar 1996. Dat levert een aantal boeiende portretten op van Utrechtse geleerden, die kenmerkend zijn voor hun tijd en een beeld geven van de universitaire en maatschappelijke omstandigheden toen. Achtereenvolgens worden Cornelis Booth (burgemeester en bibliothecaris), Adrianus Reland (uniek geleerde in de Oosterse talen), Everard Jacob van Wachendorff (stadsarts en botanicus), Jan Bleuland (stadsvroedmeester, hoogleraar Anatomie en verzamelaar van ontleedkundige preparaten), George Willem Vrede (hoogleraar staatsrecht en publicist), en Johanna Westerdijk (de eerste

vrouwelijke hoogleraar in Nederland) geportretteerd. De biografieën leveren een sprankelend beeld op van een veranderende universiteit, die zich ontwikkelt van een ‘modern’ vervolg op het middeleeuwse onderwijs in de Domstad tot een wetenschappelijk onderwijs- en onderzoeksinstituut, verankerd in

stad en regio, maar met legio contacten daarbuiten. (HJ)

Deze publicatie (f 5,-) is verkrijgbaar bij de receptie in het Bestuursgebouw, Heidelberglaan 8, Utrecht of via het U-fonds (zie pagina 2).

Johanna Westerdijk (midden) met Catharine Cool (links) en Cato Sluiter (rechts) in het laboratorium aan de Roemer Visscherstraat, waarschijnlijk in 1917 (archief J. Westerdijk, bruikleen R.V./ IIAV beeldarchief Amsterdam).

Decaan wordt architect 'university college'

De wereld volgens Hans Adriaansens

Met zijn column in het Universiteitsblad blijft hij voorlopig doorgaan. "Ik vind het leuk om de boel af en toe op scherp te zetten."

Maar de faculteit Sociale Wetenschappen moet het verder zonder Hans Adriaansens doen. Portret van een bestuurder met 'brains and balls'. "Utrecht heeft de mooiste faculteit van het land."

ERIK HARDEMAN • U-BLAD

Van 1969 tot 1987 werkte hij met enkele korte onderbrekingen in Tilburg, waar hij in 1984 decaan van de faculteit Sociale Wetenschappen werd. Al snel had hij zich een landelijke reputatie verworven als krachtig bestuurder, en voor het Utrechtse faculteitsbestuur was hij dan ook dé ideale kandidaat om de nieuwe studierichting Algemene Sociale Wetenschappen (ASW) 'smeel' te geven. Toenmalig bestuurslid prof. dr. Arie de Ruijter: "De spanningen in Utrecht waren groot en er bestond veel weerstand tegen de plannen voor ASW. De nieuwe hoogleraar moest dus iemand zijn met veel gezag. Hans stond bekend als een bestuurlijke Draufgänger, als een man met 'brains and balls'. Wij vonden het een mooie stunt om juist hem naar Utrecht te halen." Volgens Adriaansens zelf heeft het Wilhelminapark een belangrijke rol gespeeld bij zijn besluit. Vanuit zijn werkkamer heeft hij een fraai uitzicht op de plek waar hij negen jaar geleden met zijn vrouw op een terrasje zat. "Het was Koninginnedag 1987, en ik aarzelde of ik het Utrechtse aanbod zou aannemen. De zon scheen, de fontein spoot, en toen zei mijn vrouw opeens: "Wat is dit een mooie plek. Hier wil ik wel wonen."

Verkokering

Hij kwam naar Utrecht om een einde te maken aan de verkokering binnen de sociale wetenschappen. Maar die klus bleek lastiger dan verwacht. "De faculteit stond er na alle bezuinigingen slecht voor. De plannen voor ASW en voor een geïntegreerde gamma-propedeuse waren bedoeld als een soort laatste redmiddel. Maar veel mensen zagen ASW juist als een bedreiging voor hun eigen discipline. En dat was ook niet zo verwonderlijk, want in de afpra-

Adriaansens zich naar zijn zeggen in 1989 wel gaan bemoeien met de herziening van de beleidsafspraken die ooit met het ministerie waren gemaakt. En nog geen jaar later was de man die naar Utrecht kwam op voorwaarde dat hij geen bestuurstaken op zich zou nemen, decaan. Op de vraag waarom, haalt hij de schouders op. "Ja hoor eens, Arie de Ruijter wilde niet en op een bepaald moment kan ik het blijkbaar niet laten. Ik geef toe dat het niet lang duurde voordat ik de smaak te pakken had."

Ideaal

Een geïntegreerde faculteit met intensieve vormen van samenwerking tussen onafhankelijke studierichtingen – dat was het ideaal waar hij de afgelopen acht jaar naar heeft gestreefd. Voor een deel is dat ideaal inmiddels werkelijkheid geworden. Toch erkent hij dat de verkokering waaraan hij een einde had willen maken ook nu nog bestaat. De gamma-propedeuse is nog steeds omstreden, en de vraag is of Hans Adriaansens met zijn autoritaire stijl van besturen niet het nodige heeft bijgedragen aan het nog altijd niet helemaal verdwenen wantrouwen. Arie de Ruijter zegt zich soms bont en blauw te hebben geërgerd aan zijn eigenwijze decaan. "Laat ik voorop stellen dat ik veel waardering heb voor Hans. Hij is de afgelopen zes jaar een belangrijke bindende factor in de faculteit geweest, een van de beste decanen die we hebben gehad. Maar soms had ik inderdaad moeite met hem. Het was vaak toch een beetje 'the world according to Hans'. Hij wilde altijd het slimste jongetje van de klas zijn." Het slachtoffer zelf kijkt oprecht verbaasd. "Weerstanden opgeroepen? Meen je dat nou? Ik heb voor mijn gevoel juist altijd vreselijk mijn best gedaan om tegenstellingen te overbruggen, om bruggen te bouwen."

Calimero

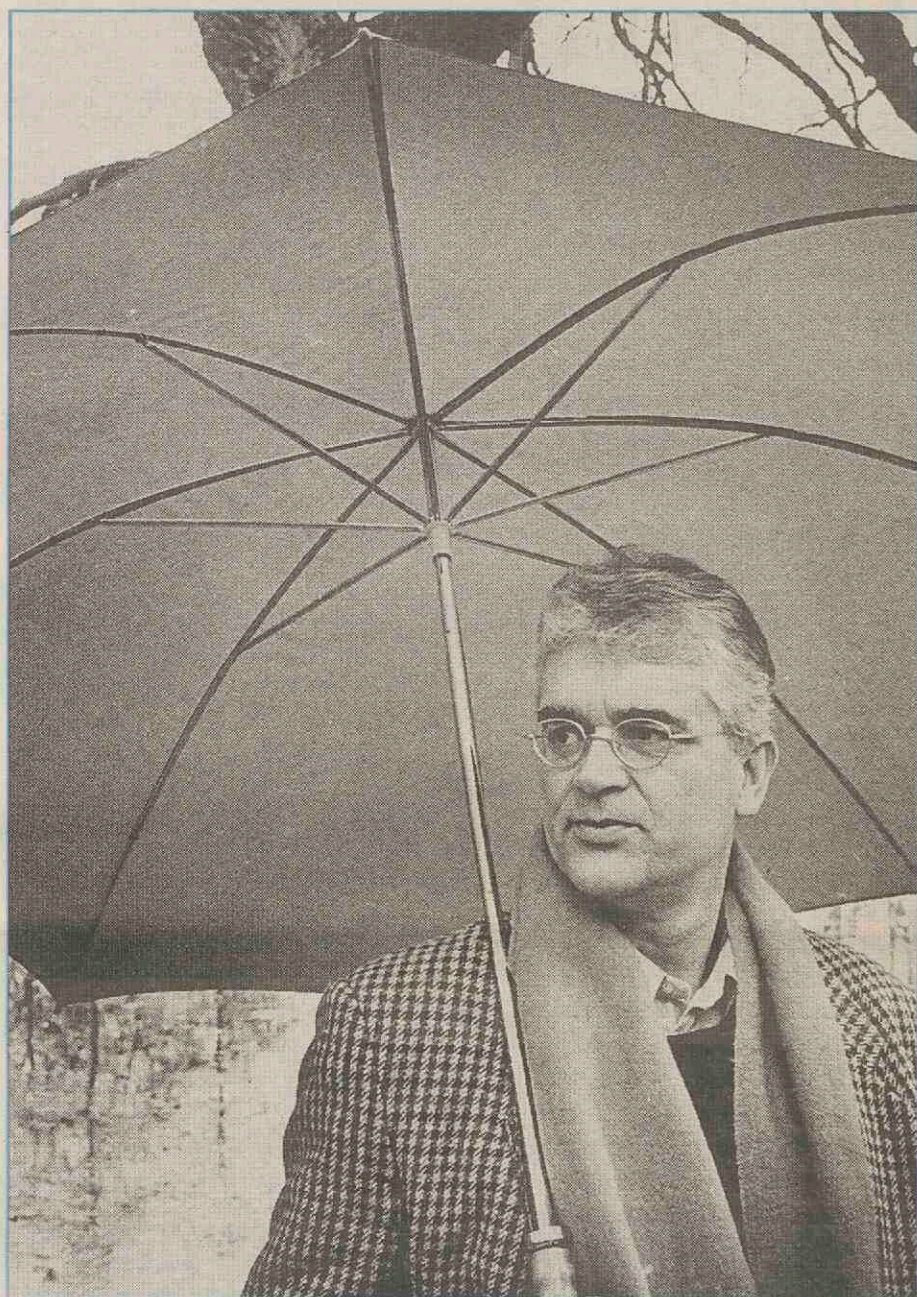
Hij is trots op wat de afgelopen jaren in Utrecht is bereikt. "Ik durf te stellen dat Utrecht de mooiste sociaal-wetenschappelijke faculteit van het land heeft. Nergens is het scala aan disciplines zo breed. Ongeveer tachtig procent van het onderzoek zit in onderzoekscholen. En dan vind ik dat je daar ook rustig voor mag uitkomen. Maar in Utrecht heerst vaak een soort Calimero-denken. Zelfs

"Ik durf te stellen dat Utrecht de mooiste sociaal-wetenschappelijke faculteit van het land heeft. Nergens is het scala aan disciplines zo breed."

ken met de minister was van aparte disciplines geen sprake meer. Er zou één geïntegreerde faculteit komen met een gemeenschappelijke propedeuse, en in de doctoraalfase een aantal thematische afstudeerrichtingen. Daarmee liep het voortbestaan van de disciplines serieus gevaar. Logisch dat die zich bedreigd voelden."

Om de kou uit de lucht te halen moest

nu al onze onderzoekscholen door de KNAW zijn erkend, zelfs nu alle visitatiecommissies de inhoud van het onderwijs – ondanks de nodige kritiek – positief hebben beoordeeld, merk ik dat veel mensen in Utrecht denken dat het ergens anders wel beter zal zijn. Ik vind het ook heel erg als mensen in het openbaar roepen dat hun faculteit niet goed is. Onzin, die faculteit is hartstikke goed. Claim dat dan ook

Ex-decaan Hans Adriaansens: "Weerstanden opgeroepen? Meen je dat nou?"

maar. Doe desnoods een beetje patserig. Ik vind dat het college van bestuur dat de laatste tijd heel goed doet. Jan Veldhuis kan zich lekker patserig opstellen en ik denk dat dat voor Utrecht heel gunstig is."

Opvolgster

De komende paar jaar gaat Adriaansens zich wijden aan het verwezenlijken van een lang gekoesterde droom, de inrichting van een 'university college' aan de Universiteit Utrecht naar Engels-Amerikaans voorbeeld. Aan dat college zal een geselecteerde groep studenten in drie jaar worden klaargestoomd voor een topfunctie in onderzoek of bedrijfsleven. Naast die nieuwe baan mag Adriaansens nog twee jaar lid blijven van de WRR – de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid – de club die hij als zijn wetenschappelijke bakermat beschouwt. "Ik heb me de afgelopen acht jaar enorm senang gevoeld. Als faculteitsbestuurder zat ik met mijn neus bovenop een aantal boeiende ontwikkelingen in het onderwijs en in de WRR kon ik op een voor mij ideale manier wetenschappelijk actief zijn. Dicht op het politieke proces dat mij in hoge

mate boeit, maar wel met de vrijheid van een wetenschapper die niet gebonden is aan de korte termijn. Ik denk dat het een heel gelukkige combinatie is geweest."

De opvolgster van Hans Adriaansens is Jozien Bensing, de eerste vrouwelijke decaan binnen de Universiteit Utrecht. Zij combineert die halftime-functie met haar hoogleraarschap bij de vakgroep Klinische Psychologie en Gezondheidspsychologie en met het directeurschap van het Nivel, het Nederlands Instituut voor onderzoek van de Eerstelijnsgezondheidszorg.

Faculteit Sociale Wetenschappen

(bron: Jaarverslag 1994)

studenten	5069
afgestudeerden	576
promoties	29
medewerkers	683
(van wie 490 wetenschappelijk)	

Alumni

Een huisarts, een communicatie-adviseur, een wiskundedocent en twee organisatoren van evenementen. Na hun studie aan de Universiteit Utrecht vonden zij een baan in de stad Utrecht. Wat is hun relatie tot de universiteit? Komen zij haar in hun werk nog tegen? Met bijdragen van Alette van Doggenaar, Onno Möller en Marjan Slob.

Praktijkles aan de Koningslaan

"Aan het einde van hun eerste jaar komen hier ruim honderd medicijnenstudenten over de vloer, steeds in groepjes van twaalf. We behandelen die middag patiënten die weten wat er gaat gebeuren. Twee studenten halen de patiënt op en hebben een kort voorgesprek. Ze blijven bij het consult en praten ook even na. De overige studenten kunnen via een videoverbinding alles volgen."

Arend Eijgensteijn (1945) is huisarts. Samen met een collega voert hij de universitaire huisartsenpraktijk aan de Koningslaan in Utrecht. Al acht jaar maakt de universiteit gebruik van hun gebouw en hun faciliteiten, en krijgen de huisartsen een dag in de week hulp van een arts in dienst van de universiteit. "Zo steunen we elkaar met gesloten beurzen. Dat bevalt prima."

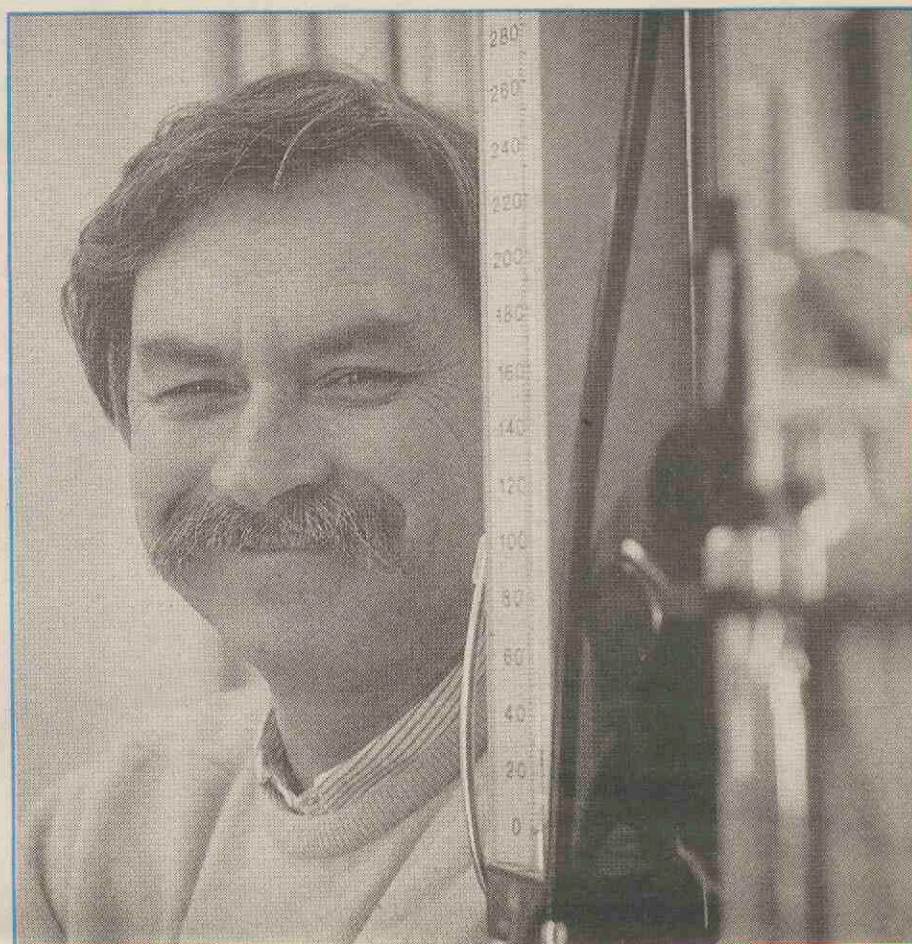
Eijgensteijn maakt 'zijn' eerstejaars niet zozeer opmerkzaam op de ziektebeelden, maar op de verwachtingen die patiënten hebben als ze naar de huisarts gaan. "Wij houden studenten altijd voor dat ze de hulpvraag van de patiënt helder moeten krijgen. Waarom komt een patiënt? Is hij of zij ongerust? Wil hij een geneesmiddel? En wat is een goede, haalbare oplossing? Je kunt een huisvrouw met vier kleine kinderen wel opdragen dat ze vanwege haar enkel een tijdje niet mag lopen, maar dat is simpelweg niet reëel."

"Studenten vinden het bezoek aan de praktijk

gewoonlijk een heel interessant studieonderdeel. Het is vaak hun eerste contact met patiënten. Wij vinden het ook leuk. Je krijgt kritiek, vragen over je aanpak. Dat houdt je fris." Het was Eijgensteijn al snel duidelijk dat hij huisarts wilde worden. "Ik vond het ziekenhuis niet prettig. Zo'n kaal gebouw 's avonds stond me niet aan. Nu zit ik alweer een jaar of negentien hier. Nee hoor, ik wilde niet per se een praktijk in Utrecht. Het solliciteren ging aanvankelijk moeizaam, en ik dacht: 'Ik pak alles wat ik krijgen kan'. Dus toen ik deze praktijk kon overnemen, hoefde ik niet te aarzelen."

De medicijnenstudie biedt weliswaar veel basiskennis, maar is naar de smaak van Eijgensteijn nog te veel gericht op de ziekenhuisgeneeskunde. "Zeldzame, medisch interessante ziekten krijgen overtrokken veel aandacht. Ik zou het goed vinden als de studie meer uitging van veel voorkomende ziekten, en die ook wat breder bekeek. Zodat je als arts ook zicht hebt op wat chronische rugpijn of gewrichtsklachten voor het werk en het gezin van de patiënt betekenen."

Eijgensteijn en zijn collega hebben veel studenten in hun praktijk. Een overblijfsel van vroeger, toen op de Koningslaan ook studentenartsen huisden. Nog steeds melden jongeren die in een studentenhuys in de buurt komen wonen zich min of meer automatisch

aan. "Of je dat merkt aan de hulpvraag? Jazeker. Wij schrijven per dag wel tien recepten voor de pil uit. Ik zal blij zijn als dat niet meer op recept hoeft. En we zien hier ook wel eenzame studenten, jongeren die net uit huis zijn en niet weten wat ze moeten doen

als ze een simpel griepje krijgen. Dan bellen ze naar huis, en zegt hun moeder: 'Ga maar naar je huisarts.' (MS)

Huisarts Eijgensteijn: "...veel studenten in de praktijk..."

Eric Hanse en Paul Baltus:
"...we kozen dus voor het eigen bedrijf..."

Wilde ideeën op het Visschersplein

In de Gouden Gids staan ze onder 'evenementenbureaus', temidden van de bedrijfjes die de Franse avond met koud buffet voor het personeelsfeest verzorgen. Dat doen de oprichters van Explorama dus niet. "Onze manifestaties zijn nooit standaard. We proberen altijd iets geks te bedenken." Explorama, het bedrijf van Eric Hanse (1959) en Paul Baltus (1960), bestaat inmiddels uit vijf mensen. Ze houden kantoor aan het Visschersplein in het hartje van de stad. Eric over het ontstaan van Explorama: "Ik begon in 1978 met mijn studie sociale geografie, en ontmoette daar Paul. We kregen in die tijd een hele hechte vriendenclub. We sloegen geen enkel feest over, waren de gangmakers van excursies."

Paul: "Na ons kandidaats zijn we allebei 'geografie voor educatie' bij mevrouw Verduin gaan studeren. Daar voerden we ons eerste project uit, over de Randstad. Samen hebben we ook een bijvak 'massa-communicatie en public relations' gedaan. In 1987 ging ik een jaar reizen."

Ondertussen richtte Eric in de Jaarbeurs een overzichtstentoonstelling in voor het lustrum van de universiteit. "Van Ginkel, de huidige rector -en ook geograaf- vroeg mij daarop of ik een onderzoek wilde uitvoeren naar de haalbaarheid van een permanente tentoonstelling over mens en wetenschap. Die tentoonstelling moest 'Exploratorium' gaan heten en zou een eigen onderkomen krijgen."

Het onderzoek werd uitgevoerd. Conclusie: zoiets is niet haalbaar. Eric: "De ontwikkelingen in de wetenschap gaan steeds sneller, en dan is zo'n vaste tentoonstelling zonde. Wel zagen we mogelijkheden om manifestaties rond de wetenschap te organiseren, in samenwerking met niet-universitaire

instanties zoals het Muziekcentrum en de Jaarbeurs."

Eric zocht Paul op in Tanzania. "Er komt vast werk", zei hij, "wil je meedoen?". In de zomer van 1989 namen Paul en Eric onder de naam Stichting Explorama de organisatie van het festival 'Bij de neus genomen' op zich. Ze organiseerden tal van evenementen rond het thema 'geur en reuk': een tentoonstelling in het universiteitsmuseum, een studium generale programma, maar ook een geurwandeling door de botanische tuin en zelfs een theatervoorstelling. Die formule hebben ze inmiddels tot hun handelsmerk gemaakt.

In 1992 werd duidelijk dat het vaste gebouw voor tentoonstellingen er zeker niet zou komen. Het universiteitsbestuur trok zijn handen van de stichting af. Eric: "Op dat moment moesten we beslissen: gaan we ieder apart solliciteren? Of beginnen we een eigen bedrijf?" Paul: "We kozen dus voor het bedrijf." Sindsdien organiseert Explorama evenementen op allerlei terreinen. Van attracties op het Boekenbal tot een cultureel programma in de stadsbus, van een manifestatie over stoom tot de Dag van de Dwarslaesie. Eric: "We vertalen complexe informatie naar publieksvriendelijke opstellingen. Deskundig hoeven we niet te zijn. Bij zo'n manifestatie over stoom kun je een zeldzame locomotief uit 1912 neerzetten en de kenners zullen dat zeker waarderen. Maar het is leuker om te zorgen dat er een mooie rode locomotief op stoom is, waar mannetjes in originele pakken op rijden."

Paul: "We zijn eigenlijk geen geografen meer. Maar de theorie van het overbrengen, de eerste beginselen, hebben we tijdens onze studie geleerd. En we hebben een prima netwerk overgehouden aan onze tijd bij de universiteit." (MS)

in de stad

'Laat zien waar de universiteit mee bezig is'

Wiskunde-onderwijs op Kanaleneiland

"Een binding met de universiteit? Nou nee, eigenlijk niet." Trees Vermeulen (1952) heeft de universiteit ver achter zich gelaten. Ze voelt zich veel meer verbonden met haar huidige werkring, het onderwijs. Ze werkt als docente wiskunde op het Niels Stensen College op Kanaleneiland, waar ze ook zelf naar school ging. Ze heeft een halve baan. Veertien lessen en vier uur om ervoor te zorgen dat het computerlokaal naar behoren draait.

"In mijn vierde jaar ben ik de universiteit eigenlijk al uit het oog verloren", vertelt Vermeulen. Ze combineerde haar studie in een vroeg stadium met een MO-B opleiding. "Voor de zekerheid, want wat moet je met wiskunde." Toen de kans zich voordeed om tien uur les te gaan geven greep ze die met beide handen aan. Ze ging al snel zo op in het onderwijs dat de universiteit naar de achtergrond verdween. Haar kandidaats heeft ze gehaald; van afstuderen is het uiteindelijk niet meer gekomen. Spijt heeft ze daar niet van. "Je denkt toch, waar zou ik het voor doen", zegt ze relaterend. "Ik ben met de studie begonnen omdat ik goed was in het vak en omdat ik het leuk vond. Maar uiteindelijk wil je

toch werken, en zo'n papiertje, ach." Terugkijkend heeft ze aan haar wiskundestudie, ondanks de afloop, veel plezier beleefd. "Vooral aan de eerste twee jaar bewaar ik goede herinneringen. We hadden een heel gevarieerde groep", vertelt Vermeulen. En met een zekere spijt: "Daarna vielen er steeds meer mensen af, de meeste vrouwen verdwenen. Alleen de echte 'wiskundefreaks' bleven over. Van die mensen die ook in de pauze over niets anders dan wiskundige problemen praatte. Toen vond ik geen aansluiting meer." Het enige wat ze nu nog merkt van de universiteit is dat er stagiaires de school binnenkomen. Maar omdat ze zelf zo weinig uren geeft heeft ze daar niet direct mee te maken. Met twee van haar collega's die ook in Utrecht hebben gestudeerd heeft ze het nog wel eens over de studietijd. Dan halen ze herinneringen op aan colleges van toen. "Zo van, die kon wel uitleggen en die niet."

"En laatst is professor Van der Blij hier geweest om een lezing te houden voor de leerlingen. Dat was toch wel nostalgie", zegt Vermeulen lachend. "Ik kon er zelf niet bij zijn maar het was een succes, al vonden de mees-

Trees Vermeulen: "...universiteit uit het oog verloren, uiteindelijk wil je toch werken..."

ten hem ook heel oud." Met haar eigen leerlingen praat ze niet over verder studeren. In de hoogste klassen ambiëren ze meestal een technische studie, heeft Vermeulen de indruk. Die denken meer aan Delft en Twente dan aan Utrecht.

Alumni beleid, dat hoeft voor Vermeulen niet zo. "Doordat ik in het onderwijs terecht ben

gekomen, ben ik het universitaire niveau kwijtgeraakt. Ik heb dan ook geen behoefte meer aan kennis op mijn vakgebied. En de enigen die ik nog wel eens terug zou willen zien zijn de studenten uit de eerste jaren. Maar het is zo lang geleden, de kans is erg klein dat ik die tegenkom op een universiteitsdag. Dat moet je maar net treffen." (AD)

Karin Litjes: "Ik merk weinig van de universiteit in de stad..."

Voorlichting vanaf de Stadhuisbrug

"De universiteit mag de wetenschap best meer naar de burger brengen. De Utrechter denkt bij de universiteit hooguit aan het AZU of aan lawaaiige studenten, maar of hij een idee heeft waar de wetenschap mee bezig is?"

Karin Litjes (1964) studeerde van 1985 tot 1990 Franse taal- en letterkunde. Na haar studie vond ze, na veel vrijwilligerswerk, uiteindelijk via bureau Trajectplan een stageplaats op de afdeling communicatie van de gemeente Utrecht. Na haar stage kreeg zij daar een baan als communicatie-adviseur. "Ik doe onder meer de bureauredactie van de Stadskrant Utrecht. Dat is een tweewekelijkse bijlage van de gemeente in het Stadsblad. Via deze krant probeert Utrecht het beleid dichterbij haar inwoners te brengen. Ik vind het belangrijk dat daarbij het geluid van de mensen in de stad ook gehoord wordt. Daarom komen niet alleen de beleidsmakers aan het woord. Ik ga op zoek naar burgers binnen wijkcomités of vraag bij de verschillende wijkbureaus wie waarbij betrokken is. Zo wil ik laten horen en zien wat het gemeentelijk beleid eigenlijk voor de mensen in de stad betekent. Het is ook belangrijk dat de lezer zichzelf een beetje in de krant herkent. Uiteindelijk moet ook Mien uit de Kanaalstraat hem kunnen lezen."

"In mijn werk kom ik de universiteit regelmatig tegen. In de Stadskrant verschijnen bijvoorbeeld een paar artikelen over het lustrum van de universiteit. Maar ik heb ook meege-

werkt aan de Utrechtse monumentenkalendar, die dit jaar door de universiteit gesponsord is. De universiteit bezit namelijk een aantal belangrijke monumentale panden in de stad. Dat is iets waarmee zij zich bij de Utrechtse burger zou kunnen profileren. Ik merk zelf weinig van de universiteit in de stad. Het lijkt me daarom goed, dat de universiteit zich opener naar de burger opstelt. Laat maar zien waar wetenschappers mee bezig zijn."

"Van het alumni beleid van de universiteit verwacht ik voor mijzelf op dit moment niet zoveel. Wat ik me voor kan stellen is een informatiepunt, waar ik als langer afgestudeerde kan vragen naar opleidingsmogelijkheden. Je bent natuurlijk nooit uitgestudeerd. Ik denk, dat er behoefte bestaat aan informatie over universitair vervolgonderwijs. Als recent afgestudeerde had ik het gevoel, dat de universiteit voor mij niet meer toegankelijk was; dat de poort voortaan gesloten was. Juist in die eerste periode kon ik wel wat informatie over de arbeidsmarkt gebruiken. Ik denk dat alumni daarin een belangrijke rol kunnen spelen. Wanneer de universiteit met hulp van haar alumni aan studenten zicht biedt op de arbeidsmarkt, kunnen studenten al tijdens de studie bewuste keuzes maken. Ik denk dat het alumni beleid voor de huidige generatie studenten dan veel positiefs op kan leveren." (OM)

Student en Stad in beeld

Het is dinsdag 23 juni 1936.

De Universiteit Utrecht bestaat driehonderd jaar. In de Domkerk wordt dit zestigste lustrum in aanwezigheid van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina plechtig herdacht. Minister van Onderwijs, Kunsten en Cultuur prof. dr. J.R. Slotemaker Druine is ook aanwezig. Na de zitting starten Utrechtse en buitenlandse hoogleraren hun traditionele rondgang door de binnenstad. Op het Jansdam krijgt de stoet op deze zomerse dag veel bekijks van de Utrechtse burgerij. Agenten komen eraan te pas om het publiek netjes op afstand te houden. Temidden van de hoogleraren loopt de heer E.A. Lieftrinck, Abactis Senatus Veteranorum van het Utrechtsch Studenten Corps. Volgens traditie mag hij als abactis het universiteitsvaandel dragen. Twee pedelien gaan de stoet voor, op weg naar het Academiegebouw.

collectie corpmuseum, onderdeel universiteitsmuseum

Fototentoonstelling

Van 26 maart tot 20 mei exposeert het Utrechtsch Studenten Corps in het Academiegebouw markante foto's van vorige lustra van de

Universiteit Utrecht. De aankomst van de koningin bij het Academiegebouw, een stoet hoogleraren op weg naar de Domkerk en grote toneelvoorstellingen in de buiten-

lucht: foto's die een kijkje gunnen op feesten in het verleden en een indruk geven van de aanwezigheid van de universiteit in de stad. Bij de opening van het lustrum is de ten-

toonstelling voor het eerst voor publiek geopend. (RB)

Utrechtsch Studenten Corps

vervolg van pagina 7

Dat herken je ook bij corpsleden uit andere steden." Toch is de enige voorwaarde om lid te worden het volgen van een studie of HBO-opleiding in Utrecht. HBO'ers maken inmiddels een kwart van het aantal leden uit. Kolff: "Die scherpe scheiding tussen universiteit en HBO is verdwenen." "Ook in het begin van de jaren zeventig waren er al HBO'ers lid", herinnert Meerburg zich. "Het ging wel om individuele gevallen, want er werd niet grootscheeps gewonnen."

De scheiding tussen man en vrouw is er in het corps nog steeds, en als het aan het USC en diens vrouwelijke tegenhanger de UVSV ligt, blijft dit ook zo. Wel is vaak over samenvoeging gesproken en in het voorjaar van 1972 kwam het zelfs tot een stemming. Meerburg: "Er was een voorstel tot samenvoeging. Dat is afgestemd. We wisten van andere steden als Leiden en Groningen dat tot samenvoeging was besloten omdat de verenigingen financieel moeilijk zaten."

Van der Most van Spijk: "Rond de eeuwwisse-

ling werd al over vrouwelijke leden gesproken, hoewel er nog niet zo veel studentes waren.

Ze hebben toen een eigen vereniging opgericht. We hadden toch het gevoel dat er sprake was van een andere belangstelling, een andere sfeer." Kolff: "Vergeleken bij vroeger hebben we nu veel meer gemeenschappelijke activiteiten. Onze sociëteit is alleen voor mannen, maar met toneelstukken doen vrouwen mee en komen ze ook kijken."

Behalve principiële ziet Van der Most van Spijk ook praktische bezwaren. De UVSV heeft zo'n 1700 leden. "Het zou heel moeilijk zijn om die twee verenigingen in één gebouw onder te brengen." Het is een discussie die pas weer op zal laaien als de noodzaak tot samenvoeging er is. En die is er niet, want het USC is een florierend bedrijf.

Kolff: "Dit soort verenigingen blijft tot in lengte van dagen bestaan. De inhoud is variabel, maar het omhulsel verandert niet." Is er, bijvoorbeeld, veel veranderd in de Senaatskamer? Van der Most van Spijk nog eens goed om zich heen. "Nee, het is allemaal hetzelfde."

Opening 36e lustrum USC

Op zaterdag 11 mei 1996 zullen de reünisten van het USC zich in de vroege ochtend verzamelen op het Utrechtse Centraal Station voor een treinrit naar het Maliebaan Station. Daar zullen Rector et Senatus Veteranorum en de Maskerade Commissie voor het jaar '96 klaarstaan om iedereen persoonlijk te ontvangen. De leden en reünisten formeren zich vervolgens tot een stoet die door de binnenstad van Utrecht voert en eindigt bij de Domkerk, waar de officiële opening plaatsvindt.

Oprichtingsdatum
Senatus Veteranorum
26 febr. 1814
Oprichtingsdatum
Studenten Sociëteit PhRM
26 febr. 1816
Opening huidige
Sociëteitsgebouw Janskerkhof 14
23 april 1901
Huidige aantal leden
1000
Huidige aantal reünisten
6000

Docent en afgestudeerde over elkaar, de opleiding en de arbeidsmarkt

Rechten

Werkbij van de secretaris-generaal 'Op de universiteit kun je langer nadenken'

Ruim een jaar geleden schoof Petra Smeets door naar de top van het ministerie van Economische Zaken. "Ik zie en hoor wel veel, maar ik beslis niets." Eind 1990 studeerde ze af bij Kamiel Mortelmans, hoogleraar economisch publiekrecht.

Kamiel Mortelmans

Een hoogleraarskamer ergens achterin het statige Europa Instituut van de faculteit Rechten aan het Janskerkhof. Aan de wand niet meer dan een Appeltje en een oude landkaart. Tussen het halve dozijn dossierkasten, de planken met papieren en de hoge boekenkasten blijft niet veel wand meer over, vandaar. "Veel boeken, hè?", zegt Kamiel Mortelmans (1946) met de blik van de kapitein die zijn passagier een kijkje in de machiniekamer gunt. Vooral de arresten van het Europese Hof van Justitie, pal achter zijn stoel, laten hem niet onberoerd. "Die heb ik graag in mijn rug, dan voel ik me gedekt." Hij herinnert zich Petra Smeets als een opmerkelijke studente. Actief, gedreven en creatief, zo iemand die eruit springt in een werkgroep. Niet dat ze al meteen aan het begin van haar studie opviel. Afkomstig uit een vlek in Limburg, eerste-generatiestudent, moest ze kennelijk even wortel schieten, denkt Mortelmans. Hij herinnert zich hoe ze een keer met de sectie naar Den Haag gingen. Bij de uitgang van het station stond Petra als aan de grond genageld. "Tjee, wat gróót en werelds!" Mortelmans: "Bleek dat ze voor het

eerst van haar leven in Den Haag was." Toen ze eenmaal wat wortels in de wereld had, bleef ze maar groeien, schetst Mortelmans. Opsommend: "Ze studeerde vlijtig. Ze had snel door dat je doelbewust keuzes moet maken. Duidelijke eigen meningen. Ze was een hele goede student-assistent. Daarna een goede scriptie, over gasvoorziening in Nederland tegen de achtergrond van het Europese mededingingsrecht. Vervolgens een hele goede docent in mijn sectie. En ook een goed onderzoeker, ze heeft een paar mooie artikelen geschreven." Een model-wetenschapper, zou je zeggen. Waar ging het fout? Mortelmans: "Er was geen houden meer aan, ze wilde verderop. Misschien is het werk op een ministerie creatiever; op de universiteit is tegenwoordig veel voorgeprogrammeerd. Het hangt ook samen met haar karakter, vermoed ik – ze loopt liever de 110 meter horden dan de marathon. En wanneer je te rusteloos bent voor het schrijven van een proefschrift kun je een academische carrière wel vergeten." Heeft de docent nog geholpen bij Petra's overstap? Nee, antwoordt Mortelmans. Ze heeft gereageerd op een advertentie en ze paste gewoon in het profiel van EZ. Bete-kent dat dat je er wel komt, als je maar goed bent? Nogmaals nee, zegt Mortelmans. "Want wat is goed? Je moet ook hard kunnen werken. Iets willen. En je moet goed blijven. Niet inzakken na de eerste positieve beoordeling. In de praktijk is dat zeker zo belangrijk als een hoop talent."

Niet alle studenten beseffen dat. Mensen die bij hem een vak volgen, krijgen daarom hulp, zegt Mortelmans zonder een spoor van ironie. "Ik geef ze een stevige behandeling. En dan nóg, een einddoctoraalvak of een scriptie van een zes, dan krijg je het later lastig. Eigenlijk ben je dan gezakt, vind ik. Ik neem aan dat bij Petra ook weleens 's avonds de telefoon gaat. 'Met Geelhoed. Zorg ervoor dat morgen om 8.30 uur dat stuk af is, ik moet naar de minister.' Dus om ze goed voor te bereiden op de praktijk ben ik óók onbuigzaam en veeleisend. Zo gaat dat in het beroepsleven."

Petra Smeets

Begin jaren negentig is het ministerie van Economische Zaken ingrijpend verbouwd. Het aanzicht vanaf de Bezuidenhoutseweg is ongewijzigd – nog steeds ziet men een waardig, klassiek, tikkeltje saai hoofdgebouw uit 1917, met zachtblauwe deuren en daarboven een kwartet beelden. Petra Smeets (1968) verhuisde vorig jaar naar het voorste, donkere deel van EZ, en wel "de hoek waar altijd een serene rust hangt", zegt ze lachend. Zelden komt iemand het Bureau secretaris-generaal binnen voor zómaar een praatje. Opgewekt vertelt ze over haar Utrechtse tijd.

Petra Smeets(l) en Kamiel Mortelmans (r): vakgenoten in de rechtsgeleerdheid.

Over het 'adembenemende gemak' waarmee haar leermeester arresten uit zijn geheugen opdiept. De 'fantastische vrijheid' die Mortelmans haar gaf toen ze toegevoegd docent bij hem was. Maar ook z'n haast en z'n veeleisendheid. "Hij is streng. Het boek uit je hoofd leren is niet voldoende, hij wil dat je ook verbanden kunt leggen. Als docent merkte ik dat veel studenten daardoor een beetje huiverig voor hem zijn." Waarom ze de universiteit verliet? "Ik had best nog een paar jaar willen blijven, maar ik móet regelmatig op m'n tenen kunnen lopen. En ik had altijd zoiets van: bij EZ werken, op het snijvlak van overheid en bedrijfsleven, dat lijkt me wel wat. Dat moet erg dynamisch zijn. Dus toen ik die vacature in de krant zag staan, dacht ik: da's de baan waarvan ik altijd heb gedroomd. Doen!" De droombaan betrof een functie als jurist bij de afdeling Gasbeleid, directie Olie en Gas, directoraat-generaal voor Energie, kortweg 'Gas'. Hoewel ze wel iemand is "die continu vooruitdenkt en de zaak redelijk uitstippelt", was het toeval dat haar brief als beste naar boven kwam, zegt Smeets. Nuchter: "Hard werken en goed zijn is één, maar er komt ook een factor geluk bij, denk ik. Toevallig sloot mijn scriptie perfect aan bij de eisen van 'Gas'. Maar toen ik 'm schreef wist ik niet eens dat energie onder EZ viel." Na tweeënhalf jaar 'Gas' schoof ze door naar een plek dichtbij secretaris-generaal

Geelhoed, de hoogste ambtenaar op EZ. Lijkt belangrijk, zegt ze, maar dat valt wel mee. Bagatelliserend: "Ik ben maar gewoon een werkbijtje van de SG. Ik zie en hoor wel veel, maar ik beslis niks. Gewoon een beetje regelneef, een beetje intermediair, een beetje contactpersoon. Meer coördinator dan inhoudelijk beleidsmedewerker." Hoe het ook zij, Smeets stelt wekelijks de agenda op voor het maandagochtendoverleg tussen minister Wijers en de ambtelijke top, plus het verslag van die bijeenkomst. Tussendoor is ze, in goed ambtelijk Haags, 'secretaris van het project hoger onderwijs in het kader van de kabinetsbrede operatie Marktwerving, Deregulering en Wetgevingskwaliteit'. Wat het grote verschil is tussen studie en praktijk? Ze aarzelt geen seconde: "Op de universiteit kun je langer nadenken. In feite is het een heel beschermde wereld. Een wetenschappelijk artikel eindigt bijna altijd met de opmerking 'Het kan zus, maar het kan ook zo, afhankelijk van de uitleg van de jurisprudentie'. Maar hier moet je na een middagje kauwen of iets juridisch al dan niet kan, wel een antwoord formuleren. En je moet niet alleen een advies geven... ze gaan er nog verder mee ook! Dat is behoorlijk eng, ja. Dus je kunt je arrestjes wel leren, maar kun je er in de praktijk ook mee uit de voeten?"

Peter van de Beek

Arbeidsmarktonderzoek

De faculteit Rechten voerde van 1993 tot en met 1995 twee onderzoeken uit naar de positie van Utrechtse juristen op de arbeidsmarkt. Uit het eerste onderzoek blijkt dat juristen gemakkelijk aan de slag komen in een grote diversiteit aan beroepen. Vrouwelijke juristen blijken minder te verdienen dan hun mannelijke collega's. De afgestudeerden vinden dat er in de studie wel wat meer aandacht aan vaardigheden besteed mag worden. Een advies dat de rechtenfaculteit zich ter harte heeft genomen. Op de Universiteitsdag van 30 maart presenteert de faculteit de resultaten van de onderzoeken. (zie programma op pagina 14). De faculteit wil het arbeidsmarktonderzoek ook de komende jaren voortzetten.

Faculteit Rechten

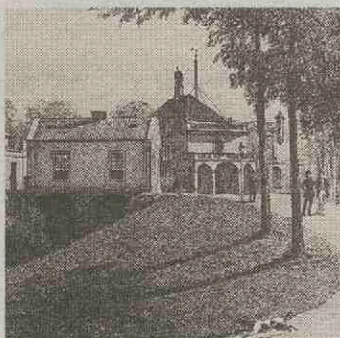
(Bron: Jaarverslag 1994)

studenten	5037
afgestudeerden	541
promoties	17
medewerkers	409
(van wie 272 wetenschappelijk)	

Berichten voor Illustrerzake kunt u vóór 24 april 1996 sturen naar de redactie. Adres zie colofon, pagina 18.

Universiteitsdag voor alumni 30 maart

De jaarlijks terugkerende Universiteitsdag voor oud-studenten van de universiteit wordt deze keer groots

Sterrenwacht Sonnenborgh, ± 1856

opgezet. Naast het algemene programma kunnen alumni bij een aantal faculteiten ook een parallel programma volgen. U kunt een programmaboekje aanvragen bij de organiserende faculteiten, het U-fonds (030) 2538025 of het algemeen informatiecentrum van de Universiteit Utrecht, (030) 2533550.

Algemeen programma

De officiële inschrijvingstermijn voor het algemeen programma is ten tijde van het verschijnen van deze Illustrer al voorbij. Er zijn activiteiten in Parnassus, het universiteitsmuseum,

de oude hortus, sterrenwacht Sonnenborgh en de universiteitsbibliotheek. 's Middags is er een lezing door de heer P. Fentener van Vlissingen van de SHV Holdings N.V. met als titel "Is no nonsense nonsense?". Paul Fentener van Vlissingen staat aan het hoofd van het grootste en meest succesvolle familiebedrijf van Nederland, de SHV. Het bedrijf ontstond in 1896 toen acht familiebedrijven zich verenigden in de Steenkolen Handelsvereniging. Het bestaat inmiddels een eeuw en heeft geen jaar verliesgevend afgesloten.

Onlangs publiceerde Paul Fentener van Vlissingen het boek *Ondernemers zijn ezels* waarin hij zijn visie op de kunst van het ondernemen geeft. 's Avonds is er een diner in het Academiegebouw. *Wilt u nog deelnemen, neem dan contact op met het U-fonds, (030) 2538025.*

Avondprogramma

Debat 'De Academicus in Verleden, Heden en Toekomst'. Presentatie: Paul Schnabel. Plaats: de bar van het Internationaal en Cultureel Centrum van de Universiteit Utrecht

Parnassus, Kruisstraat 201. Tijd: 20.15 uur. Informatie: Stichting 'De Salon Utrecht', drs. A.J. Burghoorn, (030) 2535489.

Concert Nederlands Studenten Kamerkoor

Plaats: Parnassus, Kruisstraat 201. Tijd: 20.15 uur. Informatie: G. Veuger, (020) 6737637.

Hardrockfestakel

Plaats: Darc, Floridadreef 171. Organisatie: VIRUS i.s.m. ESHBF. Informatie: J. van Slageren, (030) 2510302 of 2611504.

facultaire programma's

Aardwetenschappen

Lezingen, presentatie alumniplan, rondleidingen en een borrel. 13.30-17.00 uur. Budapestlaan 4, De Uithof, Utrecht. Informatie en aanmelding: mw. E. Hooijen, voorlichter faculteit Aardwetenschappen, (030) 2535106 of het secretariaat, (030) 2535151.

Biologie

Overzichtscollages, rondleidingen, demonstraties en een borrel i.s.m. de Utrechtse Biologen Vereniging. 10.00-17.00 uur. Lezingen door prof. dr. W.P.M. Hoekstra (moleculaire biologie), prof. dr. W.A.P.F.L. van de Grind (dierfysiologie), prof. dr. J.T. Lambers (plantenfysiologie). Transitorium 1, Leuvenlaan 21, De Uithof. Informatie en aanmelding: bureau van de faculteit Biologie, F.A.F.C. Wentgebouw, Sorbonnelaan 16, 3584 CA Utrecht, (030) 2536705.

Farmacie

Reünistendag voor de volgende jaren van aankomst: 1985, 1975, 1965, 1955, 1945 en 1935. Lezingen en demonstraties. 13.00-18.00 uur. Wentgebouw, De Uithof. Informatie en aanmelding: Henriëtte Dobbelaar, voorlichter faculteit Farmacie, (030) 2537317 (wo, do, en vrij).

Geneeskunde

MFSU SAMS: Themamiddag 'de medische student te Utrecht, jaren 50-60-70 en 90'. 14.00-17.30 uur. Janskerkhof 3 en 't Hoogt (melden bij Janskerkhof 3). Borrel in het pand van MFSU SAMS, Hamburgerstraat 27, Utrecht. Informatie en

aanmelding: bureau van de faculteit Geneeskunde, (030) 2538481.

PHEPH: Symposium 'Hodie mihi, cras tibi' (Vandaag overkomt het mij, morgen U) waar oud-studenten Medische Biologie vertellen over hun werk in onderzoek, industrie en beleid. Sprekers zijn o.a.: Herma Renkema (Biochemie, Universiteit van Amsterdam), Willem van Weperen (Genzyme bv) en Erna van Wilsem (NWO, gebied Medische Wetenschappen). In een forumdiscussie zullen PHEPH-leden uitleg geven over hun carrièreverloop, motivatie, mogelijkheden en onmogelijkheden. Vanaf 14.30 uur. Cultureel Centrum Parnassus, Kruisstraat, Utrecht. Om 18.30 uur is er een borrel en buffet. Plaats: café Zezicht, zaal 1, Nobelstraat 2, Utrecht. Voor deelname aan borrel en buffet wordt een bijdrage gevraagd. Informatie en aanmelding: PHEPH, Arnoud Kal, (030) 2722813 of (020) 5665382.

Letteren

Geschiedenis: Lezingen, presentaties. 14.00-18.00 uur. Prof. dr. H.W. von der Dunk houdt om 14.00 uur een lezing met de titel 'Autobiografische Reflecties over Geschiedenis te Utrecht' in de Pieterskerk. Vanaf 15.15 uur zijn er verschillende programma's op de Kromme Nieuwegracht 66, Utrecht. Sprekers zijn o.a. dr. Ed Jonker (cultuurgeschiedenis), dr. Maarten van Rossem (contemporaine geschiedenis) en dr. Erik Nijhof (industriële erfgoed). Informatie en aanmelding: secretariaat van de afdeling Geschiedenis, (030) 2536222. Als u namen weet van jaargenoten of andere alumni, speciaal die van de vroege jaargangen, wordt u verzocht die tevens aan het secretariaat door te geven. Nederlands: Drie workshops door

dr. Arie Verhagen (multimediale communicatie), prof. dr. Henk Verkuyl (cryptogram), dr. Wilbert Smulders (W.F. Hermans). 13.30-17.00 uur. Trans 10, zaal 0.17, Utrecht. Informatie: Alex de Jager, Trans 10, 3512 JK Utrecht, (030) 2536530 of Mascha Damen, (030) 2539163. Theater-, Film- en Televisiewetenschap: Uitwisselingsdag met mini film- en video-festival, presentaties van afgestudeerden, expositie, gezamenlijke lunch, borrel en eventueel diner. 12.00-19.00 uur. U-theater Studio T in Utrecht, Kromme Nieuwegracht 20. Informatie en aanmelding: dhr. B. Dieho of mw. S. de Leeuw, (030) 2536300 (secretariaat). Vrouwenstudies: Het programma heeft als thema 'Een slimme meid... en wat dan?' en gaat over de mogelijkheden op de arbeidsmarkt voor vrouwenstudies-studenten.

Ina Brouwer houdt een inleiding. Ter afsluiting is er een borrel. 15.00-18.00 uur. Parnassus, Kruisstraat 201. Informatie en aanmelding: Anneke van der Meulen, vakgroep Vrouwenstudies Letteren, (030) 2536137/6125. OTS: Lezingenmiddag 'Taalwetenschap en Samenleving', 13.00-16.00 uur. Borrel om 16.00 uur. Trans 10, zaal 001. Lezingen door prof. dr. Eric Reuland (directeur OTS, 'Taalkunde, en dan...'), Jelle Kaldewaij (Talen Hogeschool van Utrecht, 'Gepromoveerden in het onderwijs'), dr. Hans van de Koot (Linguistics University College London, 'Waarom promoveren in de taalkunde?') en dr. Wieke Eefting (Universitair Beleid en Planning, 'Van onderzoeker tot beleidsmedewerker'). Informatie: dr. J. Don, Onderzoeksinstituut voor Taal en Spraak, (030) 2536006/6065.

Rechten

Drie presentaties door prof. dr. P.R. Baehr (mensenrechten), dr. J.J. Schippers (Utrechtse juristen op de arbeidsmarkt) en prof. dr. J.F. Bruinsma (reorganisatie rechterlijke macht). Ter afsluiting een borrel. 14.00-18.00 uur, Drift 13, zaal 4. Informatie en aanmelding: bureau van de faculteit Rechten, (030) 2537017.

Ruimtelijke Wetenschappen

Vier excursies in en rond de stad Utrecht: buitenplaatsen ten oosten van Utrecht, landschapsexkursie, groeikernen, Utrecht buiten de singels. Ter afsluiting een borrel. 13.00-17.30 uur. De kosten voor deze dag bedragen f 25,-. Informatie en aanmelding: Onno Möller, (030) 2531405.

Scheikunde

Lezing door prof. dr. D.H.W. den Boer (oud-hoogleraar theoretische chemie) bezoek aan vakgroepen. 12.00-16.30 uur, Wentgebouw, De Uithof, Utrecht. Om 16.30 uur is er een borrel en Indonesisch buffet. De kosten voor de alumnidag bedragen f 25,- (inclusief buffet en speciale alumni-bundel). Informatie en aanmelding: Jenny Huttinga, bureau faculteit Scheikunde, (030) 2536961. U kunt zich ook opgeven door f 25,- over te maken op giro 128704 t.n.v. de faculteit Scheikunde te Utrecht.

Sociale Wetenschappen

Lezingen door prof. dr. Jozien Bensing (decaan), dr. Yvonne Kops (arbeidsmarkt), prof. dr. Jo Groebel (massacommunicatie), prof. dr.

Louk Hagendoorn (vooroordelen), prof. dr. Henk Becker (generaties). 12.00-15.30 uur. Plaats: De Pelikaan, daarna Transitorium I, De Uithof, Utrecht. Themawandeling of museumbezoek in de binnenstad, 16.00-17.30 uur. Borrel en diner, 17.00-19.00 uur. De kosten voor het diner zijn voor eigen rekening, verder zijn aan deze dag geen kosten verbonden. Opgeven voor deze dag is verplicht. Informatie en aanmelding: Alcmæon, (030) 2533200.

Wijsbegeerte

Lezing (door Daniël van Egmond, positie van filosofie in de samenleving), uitslag enquête onder afgestudeerden, inventarisatie verdere alumni-activiteiten, borrel. 14.00-17.30 uur. CSB-gebouw, Kromme Nieuwegracht 39, Utrecht. Informatie en aanmelding: Erna Kas, (030) 2532097, of Judith Oost, (030) 2532172, b.g.g. (030) 2531831. In samenwerking met de alumni-vereniging CKI organiseert de opleiding Cognitieve Kunstmatige Intelligentie voor haar alumni een middagprogramma: presentatie van het website CKI, lezing. 15.00-17.30 uur. Zalencentrum Zezicht (zaal 3), Nobelstraat 2-4. Informatie en aanmelding: Joke van de Plassche, studieadviseur CKI, (030) 2531259/1831.

Wiskunde en Informatica

Lezingen, presentaties over ontwikkelingen in onderwijs of onderzoek, borrel. 13.00-17.00 uur. Transitorium 2, zaal 001, Heidelberglaan 2, daarna in Centrumgebouw Noord, Padualaan 14. Informatie en aanmelding: mw. E. van den Hurk, faculteitsbureau Wiskunde & Informatica, (030) 2531515.

Lustrumactiviteiten maart-juni 1996

26 maart Opening lustrum

Diesrede en uitreiking van de eredoctoraten, gevolgd door een aantal verrassende activiteiten in de Domkerk, op het Domplein en in het Academiegebouw.

Tijd: 14.00 uur. Informatie: mw. M. van Merriënboer, (030) 2533068.

26 maart-20 mei Fototentoonstelling 'Student en Stad in beeld'

Plaats: Academiegebouw.
Tijd: 9.00-17.00 uur. Zie ook pagina 12. Informatie: T.S.T. de Jong, (030) 2341312.

Maskerade 1881

27 maart Cabaret-avond

Studenten Nederlandse taal- en letterkunde hebben bekende cabaretiers uitgenodigd die in Utrecht studeren of gestudeerd hebben. Onder de genodigden bevinden zich Ajuinen & Look, Vincent Bijlo, Zus en zo en Martijn Knol. Schudden voor Gebruik, winnaar van het Groninger studenten-cabaretfestival, is ook aanwezig. Plaats: Tivoli. Tijd: 19.00 uur. Organisatie: Awater. Informatie: B. Doesborg, (030) 2944147.

30 maart Universiteitsdag

Zie pagina 14

10 april Lustrum Utrechtse Studenten Korfbal Vereniging Hebbes

In het weekend van 8 april viert studentenkorfbalvereniging Hebbes haar tienjarig bestaan met een internationaal korfbaltoernooi. Op 10 april is er een receptie en een interland tegen België. Organisatie: USKV Hebbes. Informatie: J. van Loo, (030) 6065486.

12 april Sol City

De Universiteit Utrecht viert op 12 april haar 360ste verjaardag met een groot feest in de Jaarbeurs voor medewerkers en studenten van de universiteit en HBO-instellingen. Er zijn optredens van Lois Lane, Ruth Jacott en Two brothers on the 4th floor. Daarnaast zijn er uiteenlopende attracties zoals een casino, een dansvloer en sumo-worstelen. Plaats: Jaarbeurs, Bernhardhallen. Tijd: 21.30 uur. Organisatie: Federa-

tie Utrechtse Gezelligheidsverenigingen, Personeelsvereniging Universiteit Utrecht i.s.m. de lustrumcie. Informatie: drs. G. Custers, (030) 2533492.

15 t/m 24 april Lezingenreeks 'Student op het Moment'

Sinds er fors bezuinigd is op de studiebeurzen, bestaat de eeuwige student niet meer. Om meer zicht te krijgen op de student van nu organiseert de Oekumenische Studentengemeente zeven gesprekken, debatten en lezingen. Informatie: T. van der Meulen, (030) 2935786.

17 april Groot Utrechts Debattoernooi

Plaats: NSU, Bootstraat 10.
Tijd: 13.00-23.00 uur
Organisatie: Provinciaal Politiek Jongeren Contact Utrecht
Informatie: R. Freeke, (030) 2936586 of M. van der Kolk, (030) 6048563.

21 april Publiek debat 'De Salon'

Zie algemeen.

april Excursies Utrecht en omgeving

Organisatie: faculteit Ruimtelijke Wetenschappen.
Informatie: M. van der Linden, (030) 2532044.

6 t/m 11 mei Lustrumweek Diergeneeskunde

Informatie: dr. L.J.E. Rutgers, (030) 2531568.

7 t/m 9 mei Grote Nederlandse Studenten Kampioenschappen

Plaats: Sportcomplex Olympos.
Tijd: 19.30 uur (opening). Organisatie: Nederlandse Studenten Sport Stichting, USS Mesa Cosa.
Informatie: E. Elting, (030) 2367568.

10 mei Utrechtse en hun gezondheid'

Zorgverleners hebben steeds meer oog voor de aansluiting van zorg bij de wensen van patiënten. Bij het maken van beleid in de gezondheidszorg wordt echter weinig naar de mening van die patiënten ge-

vraagd. Aanleiding voor de vakgroep Gezondheidszorg en Epidemiologie van de universiteit om hier aandacht aan te besteden. In samenwerking met de medische studentenvereniging SAMS onderzoekt zij de ervaringen die inwoners van Utrecht hebben met het huidige aanbod en hun behoefte aan verbetering van de gezondheidszorg. Op de studiedag 'Utrechters en gezondheid' presenteert de vakgroep de resultaten van het onderzoek aan studenten, beleidsmakers, managers, zorgverleners en instellingen voor gezondheidszorgvoorzieningen. Plaats: AZU onderwijscentrum. Tijd: 13.00-18.00 uur. Organisatie: faculteit Geneeskunde: vakgroep Algemene Gezondheidszorg en Epidemiologie, M.S.F.U. Sams. Informatie: prof. dr. A.J.P. Schrijvers, (030) 2538180.

10 t/m 19 mei Lustrumweek Utrechtsch Studenten Corps

Het Utrechtsch Studenten Corps viert in mei haar 180-jarig bestaan met onder andere een toneelvoorstelling op 14 mei en een stadsfeest op 16 mei. Zie studentenleven. Informatie: Maskerade commissie, (030) 2341312.

11 mei Open dag Diergeneeskunde

Plaats: Yalelaan, terrein Diergeneeskunde (huisdieren niet toegestaan). Tijd: 10.00-16.00 uur. Zie pagina 7. Informatie: J.E. Nooteboom-van Soeren, (030) 2539071.

11 mei Dansdag

Plaats: De Uithof (o.v.). Tijd: vanaf 11.00 uur. Organisatie: Studance. Informatie: D. Peereboom, (030) 6090652.

11 mei De reis naar de roes

Het Centrum voor Verslavingsonderzoek organiseert een themadag over veranderend consumptiegedrag van studenten. Dit onderwerp komt uitvoerig naar voren in lezingen, een tentoonstelling en presentaties. Plaats: James Boswell Instituut, Bijlhouwerstraat 6. Organisatie: Centrum voor Verslavingsonderzoek. Informatie: drs. H.C. Ossebaard, (030) 2539303.

14 mei Toneelvoorstelling

Studenten van verschillende studentengezelligheidsverenigingen vormen in 1996 de cast van een groots opgezette toneelproductie. Het thema is 'Livingstone'. Plaats: Jaarbeurs, Beatrixgebouw. Tijd: avondvoorstelling. Organisatie: Utrechtsch Studenten Corps. Informatie: T.S.T. de Jong, (030) 2341312.

15 mei Manifestatie studentenhuisvesting

Plaats: Parnassus, Kruisstraat 201. Tijd: 11.00-16.30 uur. Organisatie: Stichting Jongerenhuisvesting (SJHU), Utrechtse Studenten Vakbond (USF). Informatie: SJHU, (030) 2543226.

16 mei Utrechtstag

Voor inwoners van Utrecht organiseert het Utrechtsch Studenten Corps in samenwerking met de universiteit en de gemeente Utrecht een groot stadsfeest. Er zijn optredens van Gordon en Henk Westbroek en vele festiviteiten. Er is een uitgebreid kinderdorp, bungeejumpen, karaoke, megabingo, paard- en rodeorijden, een computerspeltoernooi, een interessante voetbalwedstrijd en vele andere attracties. Vanaf de namiddag is er een openlucht-muziekfestival. Plaats: Janskerkhof. Tijd: 10.30-22.30 uur. Informatie: M.W. Chevalier, (030) 2341312.

16 mei Wetenschapsquiz en waterfietsen

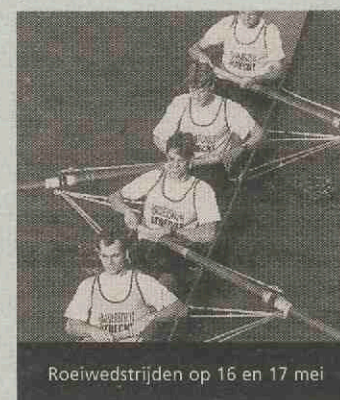
Organisatie: BITON. Informatie: E.J. Willemse, (030) 2341310.

16 mei Abseilen/klimmen

Organisatie: Utrechtsche Studenten Alpen Club. Informatie: Y. van Lith, (030) 2800735 en B. Henzing, (0302) 432014.

16 mei Roeien

Plaats: o.a. Lepelenburg en Merwedekanaal. Tijd: 13.00-17.00 uur. Organisatie: USR Triton en AUSR Orca. Informatie: W. Huisman, (030) 2328068 (USR Triton), en N. van Etten, (030) 2315282 (AUSR Orca)

Roeiwedstrijden op 16 en 17 mei

17 mei Junioren-roeidag

Plaats: o.a. Merwedekanaal. Tijd: 10.00-20.00 uur. Organisatie: USR Triton. Informatie: M. van Rijnsoever, (030) 2715886.

18 mei Manifestatie 'Dier en Mens'

Plaats: Veemarkthallen. Organisatie: faculteit Diergeneeskunde. Informatie: dr. L.J.E. Rutgers, (030) 2531568.

25-26 mei Internationaal hockeytoernooi

Plaats: hockeyvelden De Uithof. Tijd: 10.00 - 20.00 uur. Organisatie: Utrechtse Studenten Hockey Club. Informatie: B. Blasband, (030) 2714693.

30 mei Concert Utrechtsch Studenten Concert

Op het programma staan 'Praeludium en Fuga' van Strategier, celloconcert in d klein van Lalo (met cellist Pieter Wispelweij) en symfonie nr. 1 ('Titan') van Mahler. Plaats: Muziekcentrum Vredenburg. Tijd: 20.15-22.15 uur. Informatie: L. Monné, (030) 6373976.

1 juni Open Nederlands Kampioenschap Acrobatisch Rock 'n Roll-dansen

Op zaterdag 1 juni kunnen studenten en andere belangstellenden meedoen aan het Open Nederlands Kampioenschap Acrobatisch Rock 'n Roll-dansen. Aanvang wedstrijd 12.00 uur, finale 16.00 uur. Plaats: sporthal Lunetten, Zwarte Woud 201. Entreprijs voorverkoop f 10,-, aan de zaal f 12,50. Organisatie: Jumping Spectacles. Informatie: J. Severijnen, (030) 2717212.

6-13 juni Olympiade Biologie, Scheikunde en Natuurkunde

Informatie: prof. dr. P.A. Voogt (biologie), (030) 2535446; dr. J.L. Derissen (scheikunde), (030) 2537662; G.N. Munter (natuurkunde), (030) 2712404.

12 juni Presentatie Studie derde geldstromen

Een inventarisatie van contracten met externe opdrachtgevers uit bijvoorbeeld het bedrijfsleven, maakt duidelijk dat de universiteit haar onderzoeksbudget niet alleen aan de overheid dankt. De studie derde geldstromen geeft inzicht in de maatschappelijke sectoren die onderzoekopdrachten aan de universiteit geven en wat daarvan voor de universiteit de opbrengsten zijn. Uitkomsten van de studie worden gebundeld in een brochure en uitgegeven in het voorjaar van 1996. Tijd: 14.00 uur. Organisatie: Universiteit Utrecht: Bedrijfsvoering & Verantwoording. Informatie: M. Rook, (030) 2533543.

Congressen

Hieronder volgen algemene congressen die in het kader van het lustrum zijn georganiseerd. Voor overige congressen zie faculteiten. Een kalender met alle lustrumactiviteiten en congressen is verkrijgbaar bij het Lustrumbureau. Informatie: Ineke v.d. Meene (030) 2533483.

Ruth Jacott treedt op tijdens Sol City lustrumfeest

Sociale Zekerheid

3 april congres 'Met zekerheid naar de toekomst - Sociale zekerheid in Nederland op de drempel van de 21e eeuw'. Informatie: dr. J.J. Schippers, (030) 2537116 of (030) 2537100.

Migratie

18 t/m 20 april congres 'New migration in Europe: social constructions and social realities'. Informatie: dr. M. Cross, (030) 2533564.

Europa

2 t/m 3 mei congres 'A united Europe, management of diversity - the quest for a multifaceted identity'. Informatie: Nederlands Studie Centrum, J. Moonen, (010) 4349966.

Universiteit en stad

8 mei minisymposium 'Universiteit en stad: Financiën en economie'. Informatie: prof. dr. E. Wever, (030) 2532041.

14 mei minisymposium 'Universiteit en Stad: Maatschappij en Cultuur'. Informatie: prof. dr. J. van Weesep, (030) 2531399.

Wereldmarkt

6 juni congres 'Managen op een wereldmarkt'. Informatie: NIVE-JMC, J. Vroon, (030) 2719751.

Publieksvoorlichting

12 t/m 13 juni masterclass 'Universities and public understanding of science'. Informatie: dr. J. Kessels of L. v.d. Hoven, (030) 2534477.

algemeen

De Salon

Elke derde zondag van de maand vindt er in het Polman's Huis De Salon Utrecht plaats. De Salon Utrecht is een platform voor **publieke debatten**, een plaats waar burgers, politici, kunstenaars en wetenschappers elkaar ontmoeten voor een vrijmoedige uitwisseling van gedachten. De debatten worden afwisselend gepresenteerd door Paul Schnabel, hoogleraar geestelijke gezondheidszorg, en Machteld Versnel, lid van de Tweede Kamer voor D66. Iedere bijeenkomst wordt ingeleid met een gesproken column door André Klukhuhn, hoofd Studium Generale van de Universiteit Utrecht.

17 maart 'Nieuwe Ziektes, echte ziekten - over chronische vermoeidheid'. Presentatie: Paul Schnabel. Plaats: Polman's Huis, Keistraat 2. Aanvang: 14.30 uur (zaal open om 14.00 uur)

30 maart Zie universiteitsdag

21 april 'Student en Stad'

De Universiteit Utrecht heeft een studie uit laten voeren naar de intensieve wederzijdse relatie tussen de stad en de universiteit. Tijdens de bijeenkomst van 21 april zullen de resultaten van deze studie gepresenteerd en bediscussieerd worden. Presentatie: Machteld Versnel. Plaats: Polman's Huis, Keistraat 2. Aanvang: 14.30 uur (zaal open om 14.00 uur). Informatie: Arjen Burghoorn, De Salon Utrecht, Postbus 80125, 3508 TC Utrecht, (030) 2535489, e-mail: Salon@bur.ruu.nl.

Parnassus

Parnassus, het Internationaal en Cultureel Centrum van de Universiteit Utrecht brengt in het voorjaar van 1996 zes theaterproducties uit. 'An ideal husband' van Oscar Wilde is een typische society-komedie, cynisch en vol briljante conversatie. Plaats: Parnassus, Theaterzaal. Datum: 9, 10 en 11 mei 20.30 uur, 12 mei 15.00 uur. Toegang: f 10,-.

'Victor of de kinderen aan de macht' is een tragiekomedie van de surrealist Roger Vitrac. Hij zoekt naar het verborgen innerlijk leven dat onder de oppervlakte van de dagelijkse realiteit ligt. Plaats: Parnassus, theaterzaal. Datum: 18, 20 en 21 april 20.30. Toegang: f 12,50.

De faculteit Diergeneeskunde bestaat 175 jaar en ter ere van dit feit wordt tijdens de feestweek een het spektakelstuk 'Androcles en de leeuw' opgevoerd in de manege. Plaats: De manege van Diergeneeskunde, Yalelaan. Datum: 6, 8, 9 mei 20.00 uur.

'Volgens recept' gaat over een verjaardagsfeest waar 7 mensen met elkaar praten, dansen en spelen. De voorstelling is voor kinderen vanaf 8 jaar. Plaats: Parnassus, theaterzaal. Datum: 26 en 27 april: 20.30 uur, 27 en 28 april: 15.00 uur. Toegang: kinderen t/m 12 jaar f 5,-, volwassenen f 10,-.

Op collage-achtige manier wordt in 'Que sera' uiting gegeven aan gevoelens en verwachtingen. Plaats: Parnassus, theaterzaal. Datum: 23, 24, 25 mei 20.30 uur, 26 mei 15.00 uur. Toegang: f 10,-. Judith Herzberg schreef 'De Dibbuk', een zeer vrije bewerking naar het jiddische stuk van Ansky, in 1984. Het is een muzikale tragedie waarin spel, zang, muziek en dans de basiselementen zijn. Plaats: Akademietheater, Janskerkhof 18. Datum: 5, 6, 7 en 8 juni om 20.30 uur. In de sfeervolle Parnassusbar vindt iedere maandagdagavond het jazz-treffen plaats van 20.30 tot 23.00 uur o.l.v. Sander Tekelenburg. De toegang hiervoor is gratis. Informatie: Parnassus, Kruisstraat 201, (030) 2538448.

Sportcentrum Olympos

Afgestudeerden (maximaal vier jaar geleden) kunnen ook gebruik maken van het sportaanbod van het Sportcentrum Olympos. Het tarief dat betaald wordt is gelijk aan dat

van medewerkers van de universiteit, namelijk f 75,- voor de basiskaart (een jaar geldig). De sporttarieven zijn gelijk voor iedereen. Vanaf 18 maart 1996 starten er weer **tenniscursussen**. Deze duren tot 30 juni 1996 en bestaan uit 12 lessen van een uur. Er wordt op bijna alle dagen van de week een aantal uren lesgegeven op verschillende niveaus.

De prijs voor deze 12 lessen is f 100,- (exclusief basiskaart). Inschrijven kan op maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 20.30 uur. Indien je als alumnus wilt inschrijven moet je aantonen dat je niet langer dan vier jaar geleden bent afgestudeerd en een recente pasfoto meebrengen. Sportcentrum Olympos, Uppsalalaan 3, De Uithof, Utrecht. Informatie: (030) 2534471.

Utrecht Summerschool

In het lustrumjaar 1991 ging de internationale Utrecht Summerschool, een gezamenlijk initiatief van de Universiteit Utrecht en de Hogeschool voor de Kunsten, van start. De school begon met negen Engelstalige cursussen; anno 1996 is dat uitgegroeid tot twintig cursussen. De Utrecht Summerschool is er in de eerste plaats voor buitenlandse studenten en professionals, maar ook Nederlanders kunnen van deze **zomercursussen** gebruik maken. Het aanbod van de cursussen varieert per jaar. Er zijn cursussen op het gebied van de kunsten tot en met geavanceerde technologische/medische trainingen. Naast het cursusaanbod is er een sociaal en cultureel programma ter ontspanning van de deelnemers.

Informatie: afd. Internationale Samenwerking, t.a.v. Utrecht Summerschool, Postbus 80125, 3508 TC Utrecht, fax (030) 2537550, e-mail: secr@is.ruu.nl.

Hoger Onderwijs voor Ouderen

Zoals in het eerste nummer van Illuster werd aangekondigd, zijn inmiddels drie HOVO-cursussen gestart met als onderwerpen vrouwen in de geschiedenis, de Provence en evolutie van mens en dier. Ook in de periode vanaf eind september 1996 zal weer een aantal cursussen worden aangeboden. Zoals het er nu naar uitziet zullen de onderwerpen onder andere zijn: **afschied van de twintigste eeuw, bio-ethiek** en enkele cursussen **geschiedenis**. De cursussen duren 6 tot 12 weken, een middag per week. Zij worden speciaal gegeven voor de leeftijdscategorie vanaf 50 jaar. Afhankelijk van de lengte varieert de cursusprijs tussen 150 en 300 gulden. In het volgende nummer van Illuster zal het definitieve programma worden vermeld. Op zaterdag 7 september is er in het Academiegebouw een Open Dag van HOVO Utrecht. Het programma van deze dag staat in de volgende Illuster.

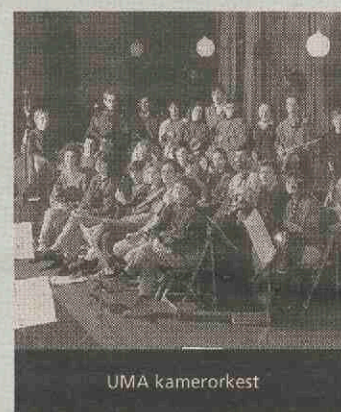
Vanaf mei kan de studiegids HOVO

Utrecht voor 1996/1997 worden aangevraagd bij dr. C.P.M. Görts, HOVO-coördinator, p.a. faculteit biologie, Wentgebouw, Sorbonnelaan 16, 3584 CA Utrecht.

Sociaal Cultureel

Centrum de Uitwijk

De Uitwijk organiseert twee maal per jaar een **cursusprogramma** en een **filmprogramma**. Er is ook een trefcentrum met diverse tijdschriften, dagbladen, strips, spelletjes, TV, radio, typemachines, zithoek etc. Het filmprogramma is gratis toegankelijk. De cursussen (o.a. tekenen, acrylschilderen, olieverfschilderen, fotografie, keramiek, yoga, filosofie, dia-lezingen over kunstgeschiedenis etc.) bestaan uit tien lessen van twee uur en worden zowel overdag als in de vroege avond gegeven. Daarnaast is er een halfjaarlijkse tweedehands literaire boekenmarkt,

UMA kamerorkest

diverse workshops (Origami, vliegers maken, druktechnieken etc.). Men hoeft geen lid te zijn van de Uitwijk! Studenten kunnen tot een jaar na afstuderen voor het studententarium cursussen volgen. Openings-tijden: ma t/m vr. 9.30-17.30 uur. Informatie: Sociaal Cultureel Centrum De Uitwijk, Transitorium I, Leuvenlaan 21, 3584 CE Utrecht, (030) 2533402, fax: (030) 2535787, e-mail: uitwijk@pobox.ruu.nl.

Utrechtse Muziekacademie

De Utrechtse studentenorkesten zijn alom bekend. Eenmaal afgestudeerd verlaten de **oud-studenten** vroeg of laat hun orkest - maar wat dan? Een aantal oud-leden van het USConcert konden geen geschikt nieuw orkest vinden en besloten zelf een **orkest** op te richten: de 'Utrechtse Muziekacademie'. Al snel vonden ook oud-leden van andere orkesten hun weg naar het UMA kamerorkest. Het UMA kamerorkest heeft inmiddels een aantal goede concerten gegeven en studeert alweer op het volgende programma. Het UMA kamerorkest staat -na een auditie- voor iedereen open en nodigt belangstellenden uit om vrijblijvend een repetitie bij te wonen. Niet voor alle instrumenten is direct plaats, maar u kunt op een wachtlijst worden geplaatst.

Informatie: Lukas (030) 2714626 of Paula (030) 2721865.

faculteiten

Farmacie

Post-academisch onderwijs

De faculteit Farmacie organiseert cursussen voor afgestudeerden. Deze zijn geaccrediteerd door het Centraal College. De deelnemers ontvangen hiervoor PAO-punten binnen de herregistratieregeling voor openbaar apothekers. In totaal hebben al ruim 550 apothekers werkzaam in de openbare Farmacie de cursussen in het najaar bezocht. Informatie: mw. dr. F. Kadir (PAO-coördinator), (030) 2536975.

Benoeming hoogleraar

De Vereniging Utrechts Universiteitsfonds heeft dr. R.M.J. Liskamp onlangs benoemd tot hoogleraar in de molecular medicinal chemistry aan de faculteit Farmacie. Vanaf 1994 is hij bij de faculteit Farmacie werkzaam als universitair hoofddocent. Zijn onderzoeksprojecten op het gebied van de bio-organische chemie en medicinal chemistry werden in de afgelopen jaren ondersteund door de Nederlandse Kankerbestrijding, het aids-fonds, NATO, stichting Scheikundig Onderzoek in Nederland/Stichting voor de Technische wetenschappen. Tevens is hij adviseur van Solvay-Duphar BV (Weesp). Hij zal zijn oratie houden op vrijdag 12 april, 16.15 uur, Academiegebouw, Domplein te

Utrecht. De titel van de oratie is 'Leren, imiteren en interfereren: van peptiden naar mimetica en diversiteit'.

Geneeskunde

PHEPH

Post Hoc, ergo Propter Hoc: Daarna en Derhalve Daarom! Kortweg, PHEPH is de **alumnivereniging** voor Utrechtse Medisch Biologen. Vijf jaar geleden werd PHEPH opgericht om contacten tussen afgestudeerde Medisch Biologen te blijven onderhouden, en met succes. De vereniging telt nu al zo'n 130 leden, ongeveer een derde van de afgestudeerde Medisch Biologen. Jaarlijks terugkerende activiteiten zijn de **reünistendag**, het Magazine met nuttige en gezellige informatie en de uitgave van de ledenlijst met een overzicht van alle mogelijke werkgangen waar Medisch Biologen een plek gevonden hebben. Bovendien kunnen aio's en oio's via hun PHEPH-lidmaatschap een aantrekkelijke korting krijgen bij het drukken van hun proefschrift bij FEBO druk BV. Iedere Medisch Bioloog die afstudeert aan de faculteit Geneeskunde van de Universiteit Utrecht kan lid worden van PHEPH, voor studenten Medische Biologie bestaat het aspirant lidmaatschap. Informatie: PHEPH, Arnoud Kal,

J. de Bekastraat 18 bis,
3514 VM Utrecht
(030) 2722813 / (020) 5665382,
e-mail A.J.Kal@amc.uva.nl.

Letteren

Post-academisch onderwijs

De faculteit Letteren verzorgt PAO-onderwijs op allerlei terreinen. Een officieel erkend bewijs van deelname aan nascholingsonderwijs is na afloop van de cursussen verkrijgbaar. In de komende periode starten de volgende PAO-cursussen: 'De grote stad in de Europese letterkunde van 1850 tot heden' (studiedag op 25 april); 'Interculturele communicatie' (data: 10 mei, 31 mei en 14 juni, 10.00-16.00 uur); 'Communicatief onderwijs Duits als vreemde taal' (data: 15 mei, 5 en 26 juni, 14.00-17.00 uur); 'Formulieren' (data: 17, 24 en 31 mei, 7, 14, 21 en 28 juni, 14.00-16.00 uur); 'Nieuwe ontwikkelingen in de Medioneerlandistiek' (data: 3, 10, 17 en 24 juni 1995, 19.00-21.30 uur). Informatie: (030) 2536285.

Nedwerk

In februari 1996 is het eerste nummer verschenen van Nedwerk, het nieuwe alumniblad van de vakgroep Nederlands. In dit eerste nummer is een breed aanbod aan artikelen opgenomen, met onder andere een aantal interviews, verhalen door alumni en een column van Nelleke Noordervliet. Natuurlijk is er ook een agenda opgenomen van activiteiten die voor de alumni van de vakgroep interessant kunnen zijn. Daarin staat bijvoorbeeld een aankondiging van de lezingen die de vakgroep voor alumni heeft georganiseerd op de universiteitsdag op 30 maart aanstaande, en een aankondiging van drie PAO

(Post Academisch Onderwijs)-cursussen die de vakgroep in de komende tijd aanbiedt. Nedwerk is verstuurd naar de ongeveer 600 alumni die inmiddels bij de vakgroep zijn geregistreerd. Alumni van de vakgroep die het blad niet hebben ontvangen, kunnen zich laten registreren bij de vakgroep (via Mascha Damen, (030) 2539163). Zij krijgen dan alsnog een exemplaar van het alumniblad toegezonden (zolang de voorraad strekt), en worden voortaan uitgenodigd voor de alumni-activiteiten van de vakgroep.

Rechten

Open dag

Op 19 april houdt de faculteit Rechten een open dag. Deze dag is specifiek bestemd voor VWO-leerlingen die rechten (in Utrecht) serieus als studie overwegen.

Ruimtelijke Wetenschappen

VUGS

Op 2 mei organiseert de Vereniging van Utrechtse Geografie studenten (VUGS) een symposium over het thema 'Uitgebreid Schiphol'. Een aantal sprekers zal het thema toelichten aan de hand van de centrale vraag 'Goed voor economie en milieu?'. Economische, milieukundige en politieke aspecten worden belicht alsmede het standpunt van de KLM. Na afloop van de lezingen vindt een forum plaats waarin publiek en sprekers met elkaar kunnen discussieren. Het symposium wordt gehouden in de Blauwe Zaal van Transitorium I, De Uithof, Utrecht. Kosten f 5,- voor VUGS-leden en donateurs en f 10,- voor niet-leden. Bij deze prijs zijn inbegrepen een bundel met onder-

steunende literatuur, koffie en een lunch. Informatie en reservering: VUGS, Heidelberglaan 2, 3584 CS Utrecht, (030) 2532789/2534164.

Scheikunde

Proton

De oudledencommissie van U.S.S. Proton zal actief aanwezig zijn op de alumnidag van de faculteit Scheikunde op zaterdag 30 maart (zie pagina 14). Het programma van Proton maakt deel uit van het facultaire programma. Deze alumnidag biedt je een unieke mogelijkheid om allerlei mensen uit je Utrechtse verleden te ontmoeten. Ook over het reilen en zeilen van Proton kun je weer alles te weten komen. Ter plekke wordt je geheugen opgefrist met een kleine tentoonstelling over de tienjarige historie van Proton. Met een beetje geluk kun je ook jezelf op een foto bewonderen. Dit alles natuurlijk onder genot van een hapje en een drankje. Reserveer zaterdag 30 maart en kom naar de alumnidag. Na een dag weet je weer alles uit het verleden, van het heden, en misschien zelfs over de toekomst.

Informatie: Bert van Dijk
(070) 441 6854

Chemisch Colloquium

In de lezingencyclus van het Chemisch Colloquium vinden de komende maanden weer twee lezingen plaats. De lezingen zijn bedoeld om medewerkers en studenten op de hoogte te houden van ontwikkelingen buiten hun directe vakgebied. Natuurlijk zijn ook oud-studenten van harte welkom de lezingen bij te wonen. De sprekers stemmen hun lezing af op een breed chemisch publiek. Na afloop is er gelegenheid om onder het genot van een drankje bij te praten.

De eerstvolgende lezing is op 25 april. Prof. dr. F.A. Henglein (Hahn-Meitner-Institut, Berlijn) spreekt dan over 'Electronics of colloidal nanometer particles'. Op 6 juni houdt mw. prof. dr. E.F. van Dishoeck (Rijksuniversiteit Leiden, afdeling Sterrenkunde) een lezing over 'Scheikunde tussen de sterren'. Beide lezingen beginnen om 16.00 uur. Informatie: Marga van Zundert, voorlichter faculteit Scheikunde, (030) 2533793.

Onderscheidingen

Op 26 januari 1996 kreeg dr. M. Pilon in Nijmegen de NVBMB-prijs uitgereikt. De Nederlandse Vereniging voor Biochemie en Moleculaire Biologie reikt deze prijs eens per jaar uit aan een jonge Nederlandse biochemicus voor origineel en zelfstandig uitgevoerd wetenschappelijk onderzoek. Rien Pilon promoveerde vier jaar geleden bij de faculteit Scheikunde aan de Universiteit Utrecht op onderzoek naar het eiwit-importmechanisme van chloroplasten. Tegenwoordig doet hij als post-doc aan de University of Cali-

fornia in Berkeley onderzoek naar de eukaryote secretieweg. Zijn twee Utrechtse promotoren, prof. dr. B. de Kruijff en prof. dr. P.J. Weisbeek droegen hem voor de NVBMB prijs voor. In hun voordracht roemen ze vooral de uitzonderlijk zelfstandige wijze waarop Pilon zijn onderzoek heeft uitgevoerd. Aan de prijs is een geldbedrag van 2500 gulden verbonden.

Sociale Wetenschappen

Alcmaeon

Alcmaeon is de Utrechtse Faculteitsvereniging der Sociale Wetenschappen. Zij organiseert een breed scala aan activiteiten, waaronder congressen, lezingen, excursies, kampen en toneel. Op 27 maart wordt door de commissie Gezondheid en Hulpverlening een lezing georganiseerd en van 2 t/m 4 april worden twee toneelstukken opgevoerd. Tevens bieden wij u de mogelijkheid gunstiger te worden van Alcmaeon. U ontvangt dan vijf keer per jaar ons verenigingsblad 'Geestig' (in maart door Sum uitgeroepen tot faculteitsblad van de maand), de nieuwsbrief, folders van activiteiten en korting op activiteiten. Vaak kunt u zelfs gratis activiteiten bezoeken. Als begunstiger betaalt u f 30,- per jaar.

Op 22 maart organiseert de commissie Arbeid, Organisatie en Management van Alcmaeon een congres over wat je als student kunt doen om de kans op een baan te vergroten. Na een algemeen gedeelte zijn er verschillende workshops, zoals netwerken, managementtechnieken, communicatievaardigheden, presentatietechnieken, sociale vaardigheden, beïnvloedingstechnieken en doeltreffend solliciteren.

Informatie: Alcmaeon,
(030) 2533200.

Bedrijvendag

Op 15 juni zal reeds de tweede SGS/Alcmaeon Bedrijvendag Sociale Wetenschappen gehouden worden in het Academieggebouw. De Bedrijvendagcommissie zoekt werkende sociaal wetenschappers (op het gebied van de sociale economie, pedagogiek, sociologie, psychologie, antropologie, onderwijskunde, algemene sociale wetenschappen) om workshops te geven over de plaats en functie van sociaal wetenschappers (vanuit eigen ervaring) op de arbeidsmarkt en om daarin een beeld te schetsen van het bedrijf waar men werkzaam is. (Ook andere enthousiaste werkenden zijn hiervoor van harte uitgenodigd). De bedoeling is om zowel vanuit profit als non-profit sectoren sprekers te presenteren. De dag zal vermoedelijk door ruim 250 studenten Sociale Wetenschappen bezocht worden. Bent u geïnteresseerd om als ervaren spreker op te treden, dan zouden wij graag contact met u houden. U kunt ons bereiken of een boodschap achterlaten bij de SGS,

(030) 2532956 (Nils) of bij Alcmaeon, (030) 2533200 (Kim). U kunt ook schrijven naar: SGS/Alcmaeon Bedrijvendagcommissie, kamer E264, Heidelberglaan 1, 3584 CS Utrecht.

Wijsbegeerte

Praktische Filosofie

Van 24 t/m 26 april organiseert de vakgroep Praktische Filosofie het congres 'Human action and causality'. Aan de orde komen vragen als 'Waardoor wordt menselijk handelen veroorzaakt?' en 'Wat wordt door menselijk handelen veroorzaakt?'. Informatie: dr. J.A.M. Bransen, (030) 2532090.

Epimedium

Oud-studenten filosofie die bij de faculteit bekend zijn ontvangen in februari en/of maart een speciaal nummer van het faculteitsblad Epimedium met onder andere uitgebreide informatie over alumni-activiteiten. Informatie: Erna Kas, (030) 2532097 of Judith Oost, (030) 2532172.

Wiskunde en Informatica

Medisch-technische Informatica

Per 1 september 1996 start aan de Universiteit Utrecht een op medische toepassingen gerichte variant van de opleiding Informatica. Deze opleidingsvariant Medisch-technische Informatica is een initiatief van de faculteit Wiskunde en Informatica, in samenwerking met de faculteit Geneeskunde. Het bijzondere van deze studie is dat naast informaticavakken, ook medische en medische informaticavakken deel uitmaken van het onderwijsprogramma. In het volgende nummer van Illuster zal extra aandacht worden gegeven aan de nieuwe opleidingsvariant.

Informatie: Peter Lucas,
arts (030) 2534094;
e-mail: lucas@cs.ruu.nl.

Avirus

Op zaterdag 1 juni organiseert Avirus, de vereniging voor afgestudeerde informatici, weer een bijeenkomst voor haar leden. Op de agenda staan gastsprekers uit het bedrijfsleven, de laatste ontwikkelingen binnen vakgroep en vakgebied en de ledenvergadering met bestuursverkiezingen. Natuurlijk is er ruim tijd om gezellig bij te praten en ook vakgroepsleden en afgestudeerde informatici zijn van harte welkom. De uitnodigingen worden in april verstuurd.

Symposium

Ter ere van prof. dr. M. Sharir, die op 26 maart een eredoctoraat in ontvangst neemt, wordt op 25 maart een symposium over computationele geometrie georganiseerd. Aanvang 13.30 uur. Informatie: mw. E.J.J. van den Hurk, (030) 2531515.

Geen Illuster ontvangen? Niet bij de universiteit bekend als alumnus of alumna? Meld u aan!

naam	
voorletters	m/v*
adres	
postcode + woonplaats	
afgestudeerd/gepromoveerd* aan de Universiteit Utrecht	
in:	(jaar)
faculteit	
opleiding/studierichting	

- ☐ Ik ontvang graag Illuster en meld mij aan voor het alumnibestand.
- ☐ Ik wil geen Illuster ontvangen, maar meld mij wel aan voor het alumnibestand.

Retourneren in een enveloppe zonder postzegel aan:
Universiteit Utrecht, Afdeling In- en Externe Betrekkingen
T.a.v. Lustrumbureau, Antwoordnummer 8428, 3500 VW Utrecht
* Doorhalen wat niet van toepassing is

Bon

studentenleven

lungit lunctos

Op 19 april organiseert de reünistenvereniging van Unitas, **lungit lunctos**, een borrel voor die oud-leden die in de jaren zeventig zijn aangekomen. Door steeds een andere jaargroep te nemen, ontvangen alle oud-leden regelmatig een uitnodiging voor een bijeenkomst. Het organiseren van deze ontmoetingen sluit aan bij de doelstellingen van lungit lunctos, namelijk om de band tussen oud-leden te verstevigen. Daarnaast wordt er naar gestreefd de band met Unitas aan te halen. Een goede en bijzondere gelegenheid hiertoe biedt de viering van het 17e lustrum in november 1996. Op 23 november wordt de **oud-ledendag** georganiseerd. Al geruime tijd is het bestuur van lungit lunctos samen met de lustrumcommissie bezig met het ontwikkelen van plannen om van deze dag een onvergetelijke gebeurtenis te maken. lungit lunctos voelt zich nauw betrokken bij het alumnibeleid van de universiteit waardoor hopelijk onze leden nog meer binding zullen ervaren met niet alleen hun oude studentenvereniging maar daarnaast ook met de universiteit.

Voor meer informatie kunt u terecht bij: **Secretariaat lungit lunctos**, Lucas Bolwerk 8, 3512 EG Utrecht.

Sola Scriptura

Sola Scriptura, dispuut der C.S.F.R., viert in oktober 1996 haar negende lustrum in gepaste dankbaarheid. De lustrumcommissie vraagt aan alle oud-leden van de vereniging om zich bekend te maken. De uitnodiging volgt dan te zijner tijd. Stuur uw reactie met adres en telefoonnummer naar: Sola Scriptura, Postbus 387, 3500 AJ Utrecht.

SIB

De Studentenvereniging voor Internationale Betrekkingen (SIB-Utrecht) wil graag haar oud-leden meer betrekken bij de vereniging. Er worden tal van activiteiten zoals lezingen en congressen georganiseerd die reünisten kunnen bijwonen. Dus oud-lid en geïnteresseerd, wordt reünist!

Op 14 mei organiseren AEGEE-Utrecht en SIB-Utrecht een **Mediterraanse Dag**. Op deze dag kunt u kennismaken met de onbekende kanten van alle (Europese) landen rondom het middellandse zeegebied. Van elk land komt een aspect aan de orde waar men niet erg bekend mee is; dus geen Franse wijnproeven of Griekse volksdansen. Er zullen lezingen, workshops (onder andere muziek, dans, geschiedenis, politiek) plaatsvinden en 's avonds zal na het mediterrane eten een forum plaatsvinden. De dag wordt afgesloten met een swingend feest in stijl. Men kan kaarten reserveren voor de hele dag of voor de halve dag. Deze dag vindt plaats in Parnassus, Kruisstraat 201, Utrecht. Iedereen is van harte welkom, de inschrijving sluit 3 mei.

Informatie: **SIB-secretariaat**, Kruisstraat 201, kamer 204, Postbus 13301, 3507 LH Utrecht, (030) 2532884, fax (030) 2538775, e-mail sib@fys.ruu.nl, internet <http://www.fys.ruu.nl/~sib> of **AEGEE-Utrecht** (030) 2534417 of **Pano Georgopoulos** (030) 2317445.

SSR-Nu

De Reünisten Organisatie van SSR-Nu is in 1993 opgericht, na een 20-jarig bestaan van de studenten-gezelligheidsvereniging SSR-NU. De organisatie staat open voor oud-leden van SSR-Nu. Tevens kunnen ook oud-leden van SSR Utrecht zich aansluiten. De contributie bedraagt f 15,- per jaar. De Reünisten Organisatie van SSR-Nu organiseert elk jaar een dag voor haar leden. Op deze dag wordt de jaarlijkse algemene ledenvergadering gehouden, gebored en uitgebreid gedineerd met aansluitend een feest. Verder verzorgt de Reünisten Organisatie een netwerk voor haar leden en de leden van SSR-Nu. Dit netwerk biedt inzicht in welke bedrijven en organisaties de reünisten werkzaam zijn. Dit komt onder andere van pas bij het zoeken naar stages. Ook kunnen reünisten hulp bieden bij het vinden van een baan. In samenwerking met de landelijke Reünistenvereniging SSR is men bezig om een regulier eigentijds reünistenorgaan op poten te zetten. In 1996 viert

SSR-Nu haar 18e lustrum. In samenwerking met de lustrumcommissie organiseert de Reünisten Organisatie een aantal activiteiten (van 26 oktober t/m tot 1 november). Het volgende nummer van Illustrer geeft hierover meer informatie.

Mocht u lid van de Reünisten Organisatie SSR-Nu willen worden en/of belangstelling hebben voor genoemde activiteiten dan kunt u contact opnemen met de voorzitter Klaas Jan de Vries (030) 2734790 of de secretaris Hetty Bouwhuis (030) 2712878.

Veritas RVV

Op 11 mei viert de Reünisten Vereniging Veritas haar dies. De RVV ontmoet daar graag haar leden en niet-leden. Om 13.30 uur is de Meilezing in het Academieggebouw; om 16.00 uur een algemene reünie en kroonjaar-reünies (1946 en 1971) in het Eigen Huis aan de Kromme Nieuwe Gracht; om 16.15 uur de algemene ledenvergadering met bier, op dezelfde locatie. Leden vinden de nadere gegevens in de Reünisten-Vox die begin april verzonden wordt. Niet-leden kunnen op een ongefrankeerde kaart om toezending van deze Vox vragen.

Adres: **RVV, Antwoordnummer 9014, 3500 ZA Utrecht.**

USC

Reünistenweekend
10 mei: 19.30 Voorstelling Honorairetravestie.
11 mei: 10.40 Formeren stoet voor het Maliebaan station; 11.00 Inspectie van de erewacht door Rector en oudste reünist; 11.15 Vertrek van de stoet richting de Domkerk; 12.15 Officiële opening van het 36e Lustrum in de Domkerk; 14.00 Sub lunches; 19.00 Jaardiners; 19.30 Voorstelling Honoraire Travestie; 22.00 Lustrum kroegjool voor reünisten en leden van het U.S.C.
12 mei: 12.00 Kerkdienst in de Pieterskerk; 15.00 Voorstelling van de Honoraire travestie 'Carmen' in de stadsschouwburg; 19.30 Galavoorstelling van de Honoraire travestie 'Carmen' in de Stadsschouwburg; 23.00 Reünistengala op P.h.R.M. Tegen het einde van de maand februari zullen de bestelformulieren aan alle reünisten van het USC verzonden worden. In de maand april zal er een reünistenboek verzonden worden, waarin alle gedetailleerde informatie met betrekking tot het Lustrum zal worden vermeld. Voor verdere informatie met betrekking tot het Lustrum, kunt u contact opnemen met de Maskerade Commissie: postbus 5, 3500 AA Utrecht, (030) 2341312, fax (030) 2318912. Reuniecommissarissen voor de jaardiners van het 36e Lustrum: 1920-1935: dr. J.J. Freankel (035) 6248809 (Jaarlunch); 1936-1940:

prof. dr. H.H.W. Hogerzeil (030) 2517510; 1941-1945: dr. T. Landheer (0570) 591448; 1946-1950: mr. O.W.A. Baron van Verscheur (0345) 681398; 1951-1955: mr. W.W. de Nijs Bik (020) 6390683; 1956-1960: Jhr. J.G. Reuchlin (0344) 621145/661942; 1961-1965: mr. R.D. Crommelin (038) 4556500.

Triton

De Utrechtse Studenten Roeivereniging 'Triton' viert dit jaar haar 23e lustrum, 'Godswonder' genaamd. Vele activiteiten hebben reeds plaatsgevonden, maar de afsluiting moet nog komen: de nationale **Triton-lustrumwedstrijden** op de Bosbaan op 29 en 30 juni. Voor het zover is zijn er nog andere gelegenheden die oud-leden zeker niet aan zich voorbij kunnen laten gaan. Zo wordt op zondag 14 april de 113e Varsity verrooid op het Amsterdam-Rijnkanaal bij Houten, een wedstrijd waarvan de organisatie sinds jaar en dag in handen is van Triton-leden. Bovendien is er elke laatste vrijdagavond van de maand een oud-leden borrel op 'de Punt' vanaf 21.00 uur. Een uitstekende gelegenheid om oude bekenden te ontmoeten en de nieuwe loods te bewonderen.

Informatie: 'Oud-Triton', Verlengde Hoogravenseweg 13, 3525 BB Utrecht.

Lustrum USHC

Hierbij willen wij gaarne alle reünisten van de Utrechtse Studenten Hockey Club uitnodigen voor activiteiten die in het kader van het 25-jarige bestaan georganiseerd worden. **23 Maart** bent u van harte welkom op de **oud-leden dag** op het Sportcentrum Olympos; u kunt met uw partner het eerste echte Gala bezoeken op 26 april in het centrum van Utrecht en 27 april kunt u het bestuur feliciteren tijdens de receptie ter ere van het vijfde Lustrum.

Informatie bij de Lustrumcommissie der USHC: **Rutger ten Thij** (030) 2734298, e-mail rutger@runner.knoware.nl, **Erik van Veen** (030) 2310117, **Tjitske Feitsma** (030) 2517360. Postadres: **USHC, postbus 14139, 3508 SE Utrecht**

Colofon

Illustrer 2, jaargang 1, maart 1996
 Illustrer is een gezamenlijke uitgave van de Universiteit Utrecht en de Vereniging Utrechts Universiteitsfonds. In samenwerking met faculteiten en verenigingen, het Alumniplatform en de Stichting Utrechts Universiteitsblad.
 Illustrer verschijnt vier keer per jaar en wordt toegezonden aan afgestudeerden van de Universiteit Utrecht in een oplage van 63.000.

Hoofredacteur:
 Twan Geurts

Redactie:
 Karin Beneken Kolmer,
 Noor van Haaren, Désirée Majoor,
 Onno Möller, Sander van Walsum

Redactie-advies:
 Kees van Dam, Roeland Dobbelaer,
 Lex Linssen, Marjan Slob

Redactie-raad:
 Jo Groebel, hoogleraar massacommunicatie
 Willem Kardux (voorzitter),
 secretaris Universiteit Utrecht
 Joop Kessels, In- en Externe Betrekkingen
 Joke Mat, redactie NRC
 Her van Oostendorp,
 Stichting Utrechts Universiteitsblad
 Jules Stael, Vereniging Utrechts Universiteitsfonds
 Leon van de Zande,
 studievereniging Awater

Aan dit nummer werkten verder mee:
 Peter van de Beek, Alette van Doggenaar, Peter Giesen, Hervé Jamin, Eric Hardeman, Jacques Janssen, Monique Jipping, Frans van Mieghem, Marjan Slob, Nico Volkerts, Theo Wubbels

Fotografie:
 Maarten Hartman,
 Ivar Pel, Stijn Rademaker

Ontwerp en opmaak:
 Jeske van der Poel,
 Hans Lodewijkx visuele communicatie

Druk:
 Drukkerij Dijkman BV, Amsterdam

Met dank aan:
 Robert Blonk, Jeroen Jekel
 © Universiteit Utrecht. Illustrer, periodiek voor alumni van de Universiteit Utrecht. Overname van artikelen is -onder bronvermelding- toegestaan. ISSN: 1383-4703

Voor toezending is gebruik gemaakt van alumnibestanden van:
 Vereniging Utrechts Universiteitsfonds
 Reünistenvereniging BITON
 Reünistenvereniging SSR-NU
 Reünistenvereniging Unitas S.R.
 'lungit lunctos'
 Reünistenvereniging USC
 Reünistenvereniging UVSV/NVVSU
 Reünistenvereniging Veritas
 Faculteit Godgeleerdheid
 Faculteit Letteren
 Faculteit Rechtsgeleerdheid
 Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen
 Faculteit Sociale Wetenschappen
 Faculteit Scheikunde
 Faculteit Wijsbegeerte
 Faculteit Wiskunde en Informatica
 Avirus, ESN, JVSU, PHEPH,
 John Tomes, UGV, URIOS
 KNGMG, KNMvD, NIBI

Redactie-adres:

**Illustrer, postbus 80125,
 3508 TC Utrecht,
 (030) 2534073,
 fax: (030) 2533685,
 e-mail: k.beneken@bur.ruu.nl**

Alumni op internet

Vanaf half maart kan via internet informatie over alumni-activiteiten van de Universiteit Utrecht geraadpleegd worden. Onder meer kunnen alumni zich langs deze weg laten opnemen in het alumnibestand van de Universiteit Utrecht en informatie vinden over activiteiten in het kader van het lustrum van de universiteit, met name de Universiteitsdag (30 maart). Alumni kunnen zelf ook reageren door suggesties en opmerkingen te plaatsen in het 'gastenboek'. De 'website' zal in de loop van dit jaar uitgebreid worden.

Het adres is: <http://www.ruu.nl/alumni>.

Een kwartaalkeuze uit de persberichten van promoties, oraties, publicaties en personalia

Medicijnen tegen sociale fobie

Sociale fobie, een extreme angst voor het oordeel van anderen, kan met medicijnen goed behandeld worden. Patiënten worden minder angstig en kunnen na verloop van tijd hun normale leven hervatten. Dit blijkt uit het proefschrift 'Developments in the neurobiology and psychopharmacology of panic disorder and social phobia' van psychia-

ter Irene van Vliet. Op 9 januari 1996 is zij bij de faculteit Geneeskunde gepromoveerd (promotor: prof. dr. H.G.M. Westenberg, co-promotor: dr. J.A. den Boer). Geschat wordt dat een à twee procent van de mensen last heeft van sociale fobie. Zij zijn extreem angstig om beoordeeld te worden in sociale situaties. Ze durven bijvoor-

beeld niet in het bijzijn van anderen iets te eten of te drinken, uit angst dat hun handen dan gaan trillen en de ander dit zou zien en raar zou vinden. Veel mensen hebben hier in lichte mate wel last van. Denk bijvoorbeeld aan podiumangst bij het houden van een voordracht. Pas als iemand er extreem veel last van heeft en dit soort situaties vervol-

gens gaat vermijden spreken we van een fobie.

Tot nu toe werden mensen met een sociale fobie vooral met gedragstherapie behandeld. Bij sommigen werkt dit, bij velen echter niet. Uit het onderzoek van Van Vliet blijkt dat medicijnen een belangrijk onderdeel in de therapie van sociale fobie kunnen zijn.

Psychiater Irene van Vliet

Eredocoraten 1996

Ter gelegenheid van haar 360e verjaardag reikt de Universiteit Utrecht dit jaar vier eredocoraten uit. **Mw. prof. dr. Elisabeth L. Barrett-Connor** (VS, 1935) ontvangt een eredocoraat van de faculteit Geneeskunde voor haar onderzoek naar hart- en vaatziekten bij vrouwen. Zij heeft er de aandacht op gevestigd dat vrouwen evenveel risico lopen om hart- en vaatziekten te krijgen als mannen. Voorheen werden deze ziekten als typische mannenziekten beschouwd. Prof. Barrett-Connor is betrokken bij het Utrechtse onderzoek naar risicofactoren voor hart- en vaatziekten bij vrouwen.

Prof. dr. Hein D. Kötzt (Duitsland, 1935) dankt zijn eredocoraat van de faculteit Rechten aan zijn onderzoek op het gebied van het Europees privaatrecht. Hij is van mening dat men door de dogmatische verschillen tussen de Europese rechtstelsels heen moet kijken. Prof. Kötzt pleit voor een Europese juridische lingua franca waarin juristen ongehinderd door nationale verschillen ideeën uit kunnen wisselen. Deze gedachte sluit nauw aan bij onderzoek naar de invloed van Europees recht dat in Utrecht binnen de vakgroep Privaatrecht en de onderzoeksschool Arbeid, Welzijn en Sociaal-economisch Bestuur wordt gedaan.

Prof. dr. Niels C. Pedersen (VS, 1943) is door de faculteit Diergeneeskunde onder meer voorgedragen vanwege zijn ontdekkingen van

virussen bij de kat, onder andere van het katteaidsvirus. Dit virus wordt veel gebruikt als model in het aidsonderzoek bij mensen. Sinds 1978 werkt de Utrechtse faculteit Diergeneeskunde met prof. Pedersen samen.

Prof. dr. Micha Sharir (Israel, 1950) ontvangt een eredocoraat van de faculteit Wiskunde en Informatica voor zijn onderzoek naar computer-algoritmen voor de robotica. Zijn werk is een unieke combinatie van algoritmische analyse en wiskunde met toepassingen op methoden voor robotsturing. Prof. Sharir is een van de prominenten in de Israëlische gemeenschap van computerwetenschappers waarmee de Utrechtse faculteit Wiskunde en Informatica al jaren goede relaties heeft.

De eredocoraten van prof. dr. E.L. Barrett-Connor, prof. dr. H.D. Kötzt en prof. dr. M. Sharir worden uitgereikt tijdens de 360e diesviering van de Universiteit Utrecht op 26 maart 1996. Prof. dr. N.C. Pedersen krijgt zijn eredocoraat tijdens de lustrumviering van de faculteit Diergeneeskunde op 9 mei 1996. De faculteit Diergeneeskunde viert dan haar 175-jarige bestaan.

Prof. dr. A. Rijnberk (faculteit Diergeneeskunde, vakgroep Geneeskunde van gezelschapsdieren) spreekt dit jaar de diesrede uit. De titel is 'Van een hond genaamd Wanda. De vergelijkende pathobiologie'.

Economische strijd bepaalt toekomst

"De rivaliteit tussen staten verplaatst zich meer en meer van het politiek-strategische naar het economisch-technologische vlak. Geen oorlog over land, maar strijd om toegang tot kennis en technologie. De winnaar van deze strijd wacht een glanzende toekomst; de verliezer zal te maken krijgen met ernstige gevolgen, zoals een grote werkloosheid, politieke insta-

billiteit en mogelijk zelfs geweldadigheid." Aldus Jan Rood in zijn proefschrift 'Hegemonie, machts-spreiding en internationaal-economische orde sinds 1945' waarop hij 19 januari bij de faculteit Letteren promoveerde (promotores: prof. dr. J.G. Siccama, prof. dr. C.B. Wels). Rood: "Met het verdwijnen van de allesoverheersende nucleaire patstelling is het veiligheidsvraag-

stuk minder belangrijk geworden. Nu er minder kans is op conflicten tussen de grote mogendheden kunnen andere, dat wil zeggen niet veiligheidspolitieke, vraagstukken naar voren komen. Niet de beheersing en verdediging van territorium maar van economische markten vormt de kern van de internationale betrekkingen op dit moment."

Adoptiekinderen in de pubertijd

Geadopteerde kinderen die in de pubertijd komen, hebben bijzondere psycho-sociale problemen. De meeste jong volwassenen blijken sterk geïnteresseerd in hun biologische achtergrond. Dit beïnvloedt overigens niet hun integratie in de Nederlandse samenleving. Het Adoptiecentrum aan de faculteit Sociale Wetenschappen in Utrecht deed onderzoek onder geadopteer-

den uit Thailand van 15 tot 17 jaar en uit Griekenland van 25 tot 35 jaar. In de Thaise groep blijken deze problemen zich al heel vroeg in de jeugd kenbaar te maken. De vraag is of deze tot in de volwassenheid blijven bestaan. Uit het onderzoek onder de Griekse geadopteerden valt af te leiden dat dat waarschijnlijk niet zo is. Bij de faculteit Sociale Wetenschappen zijn hierover twee

publicaties verschenen: Hetty Geerars, René Hoksbergen, Janneke Rooda 'Geadopteerden op weg naar volwassenheid'. Utrecht: Adoptie Centrum, 200 p. ISBN 90-74299-08-3, prijs f 35,-. R.A.C. Hoksbergen, H.E. Storsbergen, C. Brouwer-van Dalen 'Het begon in Griekenland' Utrecht: ISOR. 280 p. ISBN 90-72530-065-9, prijs f 45,-.

Milieuvriendelijk plastic uit zetmeel

Als het aan de Utrechtse chemicus Jeroen van Soest ligt zullen er bin-

Chemicus Jeroen van Soest →

nenkort nieuwe, biologisch afbreekbare zetmeelplastics op de markt komen. Van Soest bracht eigenschappen van verschillende zetmeelplastics in kaart en onderzocht hoe die worden beïnvloed door de structuur van het zetmeel. Op 10 januari heeft hij zijn proefschrift 'Starch plastics: structure-property relationships' met succes verdedigd (promotor: prof. dr. J.F.G. Vliegert-

hart, co-promotor: dr. D. de Wit). Zetmeel is een bijna ideale grondstof voor de plastic-industrie. Er zijn grote hoeveelheden van beschikbaar uit herwinbare natuurlijke bronnen (waaronder tarwe, aardappels, maïs en rijst) en na gebruik kunnen bacteriën of andere micro-organismen het materiaal makkelijk afbreken tot onschadelijke stoffen als water en kooldioxide.

Personalia

Op 17 januari 1996 ging **prof. dr. P. Egyedi** (faculteit Geneeskunde) met emeritaat.

Op 14 juni 1996 houdt **prof. dr. D.W. Fokkema** (faculteit Letteren) zijn afscheidscollege.

November 1940. Het ontslag van joodse hoogleraren door de Duitse bezetter veroorzaakt grote ontstentenis in de universitaire gemeenschap. In Leiden roepen de studenten op tot een staking, die de sluiting van de universiteit tot gevolg heeft. In Utrecht is er ook een oproep tot actie. Maar rector magnificus Kruyt maant de studenten tot kalmte: "Ook al voelt men zich gewond, daarom slaat men toch niet de hand aan zichzelf."

Utrechtse Universiteit in oorlogstijd

Deze bezwering groeit uit tot een geloofsbelijdenis; een eenvoudig uitgangspunt dat aanleiding gaf tot moeilijke keuzes en wrange gewetensconflicten. Daarover gaat het vorig jaar verschenen boek 'Ook al voelt men zich gewond. De Utrechtse universiteit tijdens de Duitse bezetting 1940-1945' (ISBN. 90-393-0658-3, prijs f 20,00 inclusief verzendkosten). De auteur is Sander van Walsum

(1957). Hij studeerde van 1978 tot 1985 geschiedenis aan de Universiteit Utrecht. Na zijn afstuderen werkte hij als journalist voor NRC Handelsblad en Elsevier. Nu is hij hoofdredacteur van het Utrechts Universiteitsblad.

Het boek is te bestellen bij de afdeling In- en Externe Betrekkingen, Universiteit Utrecht, Postbus 80125, 3508 TC Utrecht, (030) 2532572.

Voor de afgestudeerden die het zicht op de Universiteit Utrecht enigszins zijn kwijtgeraakt, in deze rubriek een selectie uit recente feiten en cijfers.

Feiten en cijfers: Internationale samenwerking

Het aantal internationale contacten van de Universiteit Utrecht –via individuele wetenschappers, op facultair en centraal niveau– is de afgelopen jaren explosief gegroeid. Zo is Utrecht oprichter en voorzitter van het 'Utrecht Network', een samenwerkingsverband van 24 universiteiten in (West) Europa, te weten:

Aarhus Universitet • Universitaire Instelling Antwerpen • Universität Basel • Universitet i Bergen • Ruhr-Universität Bochum • Università degli Studi di Bologna • Academia di Belle Arti di Bologna • Universidade de Coimbra • University College Cork • Karl-Franzens-Universität Graz • University of Helsinki • University of Hull • University of Iceland • Universität Leipzig • Université des Sciences et Technologiques de Lille • Univerza V Ljubljani • Lunds Universitet • Universidad Complutense de Madrid • Université Louis Pasteur, Strasbourg I • Université des Sciences Humaines, Strasbourg II • Université Robert Schumann, Strasbourg III • Aristotle University of Thessaloniki • Universiteit Utrecht • Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

De Amerikaanse partner-universiteiten zijn:

Southern Illinois University at Carbondale • University of Kansas • Kansas State University • University of Oklahoma • Oklahoma State University • Iowa State University • University

of Missouri, St. Louis • University of Nebraska, Kearney • University of Nebraska, Lincoln • University of Florida, Omaha • Purdue University, Indiana

Hiernaast heeft de universiteit bilaterale overeenkomsten met:

University of Wisconsin at Madison • University of Florida at Gainesville • Washington University at St. Louis, Missouri • University of California at Berkeley

Voorts heeft de UU bilaterale overeenkomsten met verschillende universiteiten in Zuidoost-Azië.

Speciale vermelding verdient het Unitwin Network met:

Harare-Zimbabwe • Maputo-Mozambique • Western Cape-Zuid-Afrika • Windhoek-Namibië • Lund-Zweden • Bochum-Duitsland

En de samenwerking met universiteiten in Midden- en Zuid-Amerika en het Medcampus programma for Interuniversity co-operation met de volgende instellingen:

Université Mohammed V-Marokko • Cairo University-Egypte • Ecole Normale-Supérieure-Algerije • Malta Council for Science and Technology • Middle East Technical University-Turkije • Ruhr-Universität Bochum • Universidad Complutense de Madrid

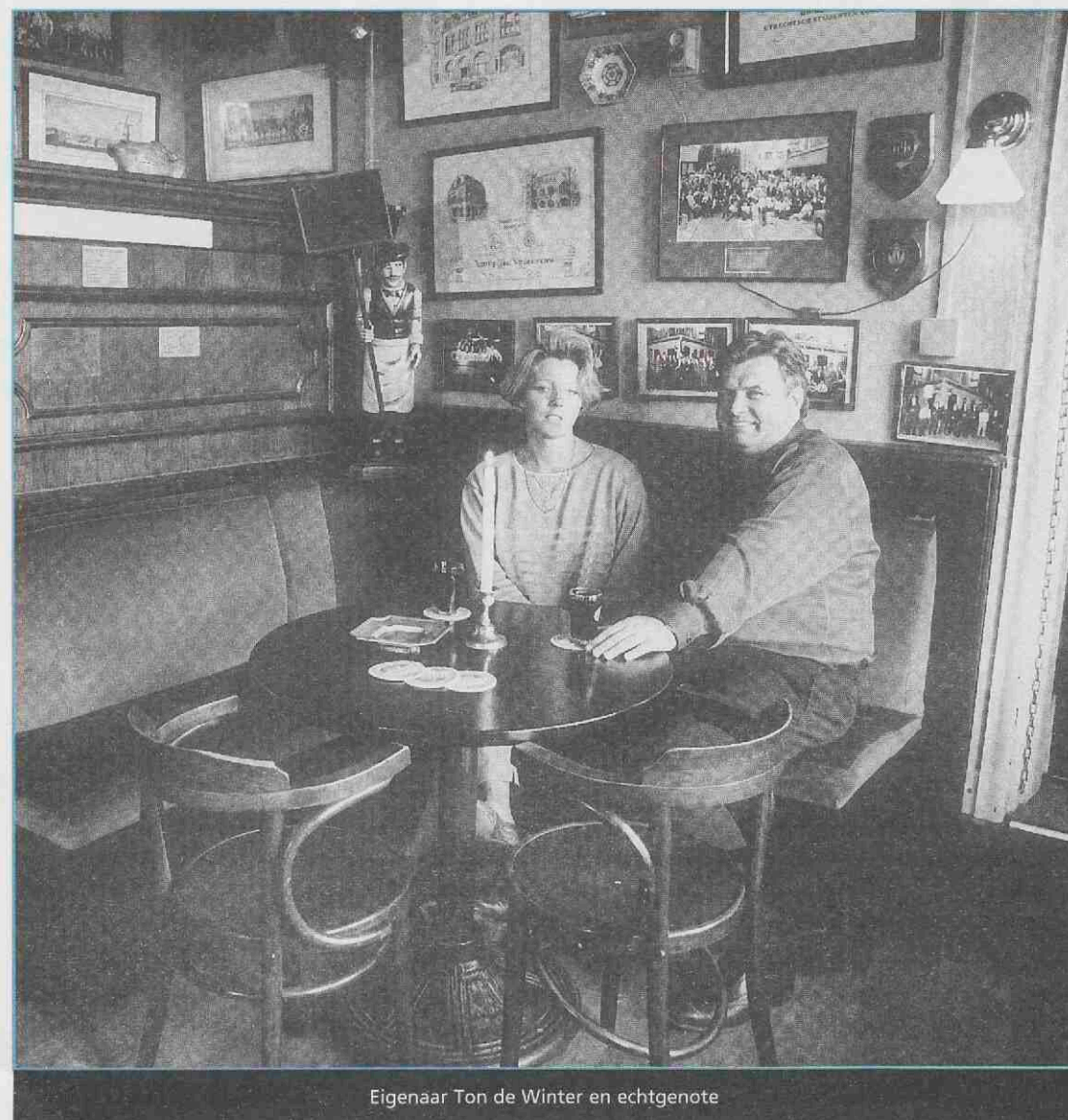
Studentenkroeg Dikke Dries

"Wij hebben de oudste band met studenten. Al bijna zestig jaar komen ze hier. Dat heeft geen enkel ander café. Niet in Utrecht, en ook niet in Nederland." Ton de Winter (42) is eigenaar van Dikke Dries in de Waterstraat. Zijn opa begon de kroeg, zijn vader nam het over, en na diens overlijden werd Ton de baas. Zijn broer is kroegbaas van Dikke Dries op het Oudkerkhof,

"maar die kroeg bestaat pas twintig jaar, en er komt jonger publiek". "Wij trekken voornamelijk corpsstudenten. In de oorlog werd hun sociëteit bezet, en toen is Dikke Dries zo'n beetje als sociëteit gaan fungeren. Die band is gebleven. Jaarclubs worden hier geïnstalleerd, en aanstaande zaterdag komen er zo'n tachtig corpsstudenten uit de lichte 1975 - 1980. Dat zijn nu

dokters en tandartsen. Ze spreken hier een paar keer per jaar af en nemen dan hun vrouwen mee. Ik ken ze allemaal nog van gezicht. Dat is leuk natuurlijk." "In Dikke Dries komen ook gewone burgers en studenten van andere verenigingen. Iedereen is welkom. Ze mogen elkaar niet afbekken hier. Je ziet het verschil tegenwoordig trouwens bijna niet. Ook corps-

studenten lopen niet meer in driedelig grijs. Er komen nu ook meer vrouwen. Vroeger zeiden de corpsstudenten wel tegen de meiden: 'Wegwezen, dit is een kerelskroeg'. Maar ik zei: 'Dat moeten jullie niet doen'. Want als je geen meiden in de kroeg hebt, komen de jongens ook niet." "Ik kan goed merken dat studenten harder moeten werken. Ook vroeger was het vlak voor een tentamen even minder druk. Maar nu zie je ze gewoon drie, vier weken achter elkaar niet. Of ze komen wel, maar dan drinken ze twee colaatjes." "Problemen heb ik niet met studenten. Ik vind dat ze zich moeten kunnen uitleven. En dat kan hier. Zó zit je rustig te borrelen, en zó is het feest. Dat vind ik leuk. Ik heb er nog nooit een student uitgegooid. En als je al eens woorden hebt gehad, dan komt zo'n student de volgende dag excuses aanbieden. Dat vind ik karakter." "Ze hebben nu zo'n drankje –hoe heet het ook weer, ik kom er zo wel op– dat maak je als volgt: Apfelkorn uit de vriezer in een borrelglasje. Een beetje Baileys erbij; dat stolt vanwege de kou, en een paar druppels bessen. Nou weet ik het weer, het heet 'embryo'. Dat moet je dan in één teug achterover slaan. Tja, hoe ze het uitgevonden hebben weet ik niet. Studenten hè." (MS)

Eigenaar Ton de Winter en echtgenote

Illuster 3

verschijnt op 15 juni 1996. Reacties, suggesties en ingezonden mededelingen kunt u toezenden aan de redactie vóór 24 april 1996. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden mededelingen in te korten of te weigeren.

Adressen

Universiteit Utrecht Bestuursgebouw
Heidelberglaan 8, 3584 CS Utrecht
(030) 2533550 Fax: (030) 2533388

Vereniging Utrechts Universiteitsfonds
Secretaris: mw. B. van Middelkoop-
Berkhoff, Achter de Dom 20,
3512 JP Utrecht (030) 2538025

Coördinator alumnibinding

Mw. D.T.M. Majoor, Heidelberglaan 8,
3584 CS Utrecht, (030) 2534072

Aardwetenschappen

Budapestlaan 4, 3584 CD Utrecht
Postbus 80021, 3508 TA Utrecht
(030) 2535050 Fax: (030) 2535030
E-mail: naam@earth.ruu.nl

Biologie F.A.F.C. Wentgebouw

Sorbonnelaan 16, 3584 CA Utrecht
Postbus 80088, 3508 TB Utrecht
(030) 2532276 Fax: (030) 2534526
E-mail: W.J.C. Ames@boev.biol.ruu.nl

Diergeneeskunde

Yalelaan 1, 3584 CL Utrecht
Postbus 80163, 3508 TD Utrecht
(030) 2534851 Fax: (030) 2537727

Farmacie F.A.F.C. Wentgebouw

Sorbonnelaan 16, 3584 CA Utrecht
Postbus 80082, 3508 TB Utrecht
(030) 2537313/2532525 Fax: (030) 2513953
E-mail medewerkers: voorletters.voorvoeg-
selsachternaam@far.ruu.nl

Geneeskunde Stratenum

Universiteitsweg 100, 3584 CG Utrecht
Postbus 80030, 3508 TA Utrecht
(030) 2538888 Fax: (030) 2539025
E-mail: bureau@med.ruu.nl

Godgeleerdheid Transitorium 2

Heidelberglaan 2, 3584 CS Utrecht
(030) 2531853 Fax: (030) 2533241
E-mail: theology@cc.ruu.nl

Letteren

Kromme Nieuwegracht 46, 3512 HJ Utrecht
(030) 2536105 Fax: (030) 2536083
E-mail medewerkers: achternaam@let.ruu.nl

Natuur- en Sterrenkunde

Princetonplein 5, 3584 CC Utrecht
Postbus 80000, 3508 TA Utrecht
(030) 2533284 Fax: (030) 2539282
E-mail: facbureau@fys.ruu.nl

Rechtsgeleerdheid

Janskerkhof 3, 3512 BK Utrecht
(030) 2537018/2537017 Fax: (030) 2367210

Ruimtelijke Wetenschappen Transitorium 2

Heidelberglaan 2, 3584 CS Utrecht
(030) 2532044 Fax: (030) 2540604
E-mail: R.vanderLinden@frw.ruu.nl

Scheikunde F.A.F.C. Wentgebouw

Sorbonnelaan 16, 3584 CA Utrecht
Postbus 80083, 3508 TB Utrecht
(030) 2533791/2533792 Fax: (030) 2533072
E-mail: bureau@chem.ruu.nl

Sociale Wetenschappen Centrumgebouw

Zuid, Heidelberglaan 1, 3584 CS Utrecht
(030) 2534700 Fax: (030) 2531619
E-mail: bureau@fsw.ruu.nl

Wijsbegeerte Bestuursgebouw

Heidelberglaan 8, 3584 CS Utrecht
(030) 2531831 Fax: (030) 2532816
E-mail: bureau@phil.ruu.nl

Wiskunde en Informatica

Budapestlaan 6, 3584 CD Utrecht
(030) 2531515/2533536 Fax: (030) 2518394
E-mail: achternaam@math.ruu.nl

IVLOS Bestuursgebouw

Heidelberglaan 8, 3584 CS Utrecht
(030) 2533400 Fax: (030) 2532741
E-mail: ivlos@ivlos.ruu.nl